

PAMIĘTNIK

TO WARZYSTWA

LITERACKO-SŁOWIAŃSKIEGO

PRZY

UNIWERSYTECIE WROCŁAWSKIM.

WYDANY W ROKU ZŁOTEGO JUBILEUSZU.

NAKŁADEM „DRUKARNI POLSKIEJ” WE WROCŁAWIU

(JAN SZYMAŃSKI).

EX*LIBRIS

WOJEWÓDZKIEJ
I MIEJSKIEJ
BIBLIOTEKI
PUBLICZNEJ
IM. EMANUELA SMOŁKI
W OPOLU

PAMIĘTNIK

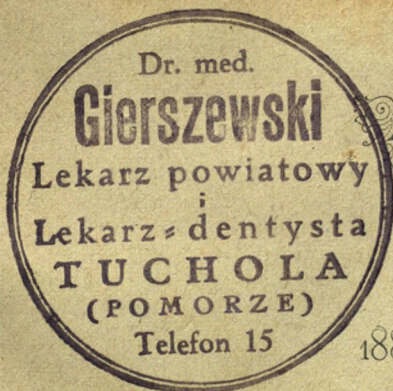
TOWARZYSTWA

LITERACKO-SŁOWIAŃSKIEGO

PRZY

UNIwersytecie Wrocławskim

WYDANY W ROKU ZŁOTEGO JUBILEUSZU.

Teofil Gierszewski
Kand. teol.
Wrocław, 17. XI. 1886.

1886.

NAKŁADEM „Drukarni Polskiej“ we Wrocławiu

(Jan Szymański).

5150 S

061 : 378] (438)

ZBIORY ŚLĄSKIE

R 327/72/S

S taryto zwyczaj, że młodzież akademicka, stósownie do swych upodobań i dążności, organizuje się w rozmaite towarzystwa. Najszlachetniej atoli bez wątpienia postępują ci akademicy, którzy zakładają kółka mające na celu cichą, bez rozgłosu, wspólną pracę naukową; taki bowiem łącznik towarzyski wyda oczywiście najobfitsze owoce na przyszłość. Miała młodzież narodowości polskiej po różnych uniwersytetach w ostatniem stuleciu wiele podobnych towarzystw, lecz bodaj które przetrwało tak długie czasy, jak wrocławskie „Towarzystwo Literacko-Słowiańskie“ istniejące już

pół wieku.

ROZDZIAŁ I.

Historja rozwoju Tow. Literacko-Słowiańskiego.

Myśl utworzenia kółka, któregoby członkowie trudnili się literaturą, dziejami i prawem ludów słowiańskich zajmowała już w roku 1835 młode umysły Polaków kształcących się na uniwersytecie wrocławskim*). Skąd przyszło, że w miesiącu lutym roku 1836 zrobiono stosowne podanie do ówczesnego rektora uniwersytetu dra Rittera prosząc go w takowem o pozwolenie założenia prywatnego Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego, którego zasady krótko zebrane zarazem miano dołączyć. Lecz gdy nagle śmierć Marcina Pałowskiego i wyjazd na zawsze z Wrocławia lic. św. teol. Kaliskiego, jako też uczniów uniwersytetu Grabowskiego, Szembeka i Surowieckiego pozbawiły zamierzone towarzystwo pier-

*) Wiadomości tyczące się czasów przed rokiem 1869, wyjęte są z „**Pamiętnika**“ wydanego w tym roku z przyczyny obchodu pięćdziesięcioletniego jubileuszu doktoryzacji prof. dra Purkyněgo, prezesa honorowego naszego towarzystwa.

wotnych członków, odłożono przesłanie wspomnionego podania rektorowi na czas późniejszy.

Kto wie jednakowoż, na jak długo myśl założenia towarzystwa naukowego pozostałaby myślą tylko, gdyby się sprawą tą nie zajął był z podziwienia godnym zapalem i poświęceniem

Teodor Teofil Matecki.

Mając jako uczeń wydziału medycznego bliższe stosunki z ówczesnym profesorem fizjologii przy wrocławskim uniwersytecie drem Purkynem, porozumiał się z nim w pierwszych dniach latowego semestru roku 1836, a uzyskawszy przyrzeczenie szczerej pomocy wziął się niezwłocznie do zbierania między kolegami podpisów na podaniu wystosowanem do rektora o pozwolenie na założenie towarzystwa, którego cel i zasady w samym podaniu w krótkości były zebrane. W sam dzień 3 maja 1836 roku przesłał podanie to rektorowi, mimo że takowe opatrzone było tylko sześciu podpisami. Odpowiedź pomyślna nadeszła dopiero 17 czerwca ts. r., poczem Matecki natychmiast napisał odezwę do kolegów, w której się zapytuje, kto z nich będzie chciał należeć do towarzystwa. Na wezwanie Mateckiego zapisali się nowych członków 14-stu, tak że towarzystwo liczyło z początku razem 20 członków*).

Prof. Purkyně jako prezes zajmował się utworzeniem co dopiero „Towarzystwem Literacko-Słowiańskim“ z prawdziwie ojcowską miłością. Przyjmował we własnym domu. posiedzenia, płacił składkę miesięczną, dawał zasiłki pieniężne na zakupienie dzieł celem założenia biblioteki.

*) Zob. Spis Członków.

Kiedy jednakże „dla braku ściślejszych ustaw traciła działalność towarzystwa coraz bardziej na sprężystości,” zawieszono w sierpniu roku 1840 na pewien czas posiedzenia. Troskliwość prof. Purkynêgo jedynie winno towarzystwo że się nie rozwiązało na zawsze. Po dość długiej bowiem przerwie posiedzeń towarzystwa zebrało się na dniu 13-go stycznia 1842 roku sześciu akademików, którzy jeszcze do towarzystwa nie byli należeli, razem z dawniejszym członkiem Anielewskim przez nich na seniora*) obranym „w mieszkaniu prof. Purkynêgo w celu odnowienia, poprawienia i rozszerzenia ustaw towarzystwa, aby uchronić się na przyszłość od niebezpieczeństwa upadku tegóż z przyczyny nieporządku wywołanego poniekąd brakiem praw stałych.“ Prof. Purkynê przejrzał takowe i odesłał dnia 20 stycznia do senatu uniwersyteckiego, aby uzyskać ich potwierdzenie. Senat w odpowiedzi z dnia 28 lutego pochwalił praktyczność ustaw, a radząc małe jeszcze poczynić odmiany przyrzekł poprzeć rządanie towarzystw przed kuratorem uniwersytetu. Wskazane miejsca zmieniono w ustawach, które celem wyższego potwierdzenia dostały się do Heinkego, prezesa policyi i tajnego nadradzcy rejencyjnego. Heinke odesłał ustawy towarzystwa do ministerium, na co odebrał odpowiedź z dnia 8 lipca roku 1842, „że Towarzystwo Literacko-Słowiańskie nie jest towarzystwem ze samych uczniów uniwersytetu bo i docenci mogą należeć do niego, a jeden z profesorów uniwersytetu“ (Prof. Purkynê) „jest nawet jego prezesem, — że z tego względu owo towarzystwo stoi, jak każde inne stowarzyszenie prywatne, pod ogólnym dozorem policyjnym i właściwie nie potrzebuje potwierdzenia ustaw

*) Tak się nazywał pierwszy obierany urzędnik Tow., dopóki prof. Purk. był tegóż prezesem.

przez władze akademickie, które wszakże są zobowiązane pozwolić uczniom uniwersytetu wstępować do towarzystwa i powinny czuwać nad kierunkiem tegoż, niemniej też nad czynnością akademików należących do towarzystwa.“

Spokojny rozwój wewnętrzny zawiązanego na nowo towarzystwa został zakłóconym 2 maja 1844 roku. Zażądał wtenczas prezes policyi Heinke według służącego sobie prawa*) od prof. Purkyněgo jako prezesa towarzystwa sprawozdań z posiedzeń, katalogu książek i księgi, w której miały być spisane tematy rozpraw, ażeby z papierów tych mógł się dowiedzieć, czy Towarzystwo Literacko-Słowiańskie nie przestępuje granic stowarzyszeń dozwolonych. Stósownie do rezolucyi Heinkego odesłał mu prof. Purkyně dnia 30 czerwca ts. r. żądane papiery towarzystwa z wyjątkiem księgi tematów, która według najpierwszych ustaw wprowadzie miała być założoną, co atoli do skutku nie przyszło**). Niedługo potem dostał prof. Purkyně z policyi rozkaz rozwiązania towarzystwa i ogłosił go na najbliższem posiedzeniu dnia 14 lipca 1844 roku, w którymto dniu towarzystwo istnieć przestało**). Nie doznała wprowadzie czynność towarzystwa z tej przyczyny, dzięki wpływom i staraniom prof. Purkyněgo żadnej przerwy, gdyż z początkiem następnego półroczu wolno było zbierać się członkom znowu na posiedzenia, które odbywają się bardzo regularnie, ale żywotność towarzystwa wówczas nie była jeszcze oparta na silnych podstawach.

Ledwie bowiem rok upłynął od ostatniego ukonstytuowania się towarzystwa, kiedy prof. Purkyně odebrał od

*) Zob. wyż reskrypt minist.

**) Zob. Spis „Odczytów“.

naczelnego prezesa prowincyi szląskiej reskrypt z dnia 3 lipca 1845 nakazujący rozwiązanie tegoż. Zakomunikował takowy, prof. Purkyně towarzystwu dnia 14 ts. m. i r. — W nadziei że sprawa dalszego istnienia towarzystwa wskutek zabiegów prof. Purkyněgo szczęśliwie się zakończy, zebrali się członkowie mimo reskrypt powyższy za tydzień na następne posiedzenie i obrali urzędników na przyszłe półrocze zimowe 1845—1846, w którym członkowie pilnie pracują i uczęszczają regularnie na posiedzenia. Prośbę celem uzyskania potwierdzenia dawniej założonego, a w roku ubiegłym zniesionego towarzystwa podano do senatu dopiero w czerwcu roku 1846. Usną odpowiedź pomyślną udzielił w tymże m. i r. rektor uniwersytetu urzędnikom towarzystwa, z których każdy dał mu przyrzeczenie, „iż na posiedzeniach literackich członkowie poza sferę statutami ograniczoną wydalają się nie będą.“

Odtąd towarzystwo nie miało przeszkód ze strony władz aż do kwietnia 1854 roku. Na dniu 28 kwietnia 1847 roku zabrała wprawdzie policya zbiór rozpraw czytanych przez członków na posiedzeniach przechowywany w bibliotece; to wszakże nie wywarło żadnego ważniejszego wpływu na działalność towarzystwa.

Prof. Purkyně brał czynny udział w posiedzeniach towarzystwa tylko do roku 1846, był jednakże zawsze jego presem, dopóki zostawał w Wrocławiu. Dnia 2 marca 1850 roku udzielono mu dyplom na członka honorowego i mianowano go presem honorowym; w tym właśnie roku został powołany do Pragi. Odtąd wybierają członkowie z pomiędzy siebie prezesa na każde półrocze osobno w miejscach dawniejszych seniorów.

Wskutek wyżej wspomnianych wypadków zakradł się w towarzystwie nieporządek, którego przez kilka lat nie zdołano usunąć; towarzystwo samo sobie pozostawione postanawia niejedno, co później szkodliwe za sobą pociąga skutki.

Z początkiem półrocza zimowego 1848—1849 nieprzezwornie „wypowiedziało towarzystwo niezależność od władzy uniwersyteckiej,“ która to uchwała upadek towarzystwa przyspieszyła.

W latach 1848—1851 członkowie chcąc zapobiedz zakorzenionemu nieładowi uważają za potrzebne zaprowadzać ciągle reformy, zmiany statutów, — wysyłają okólniki do nieuczęszczających na posiedzenia członków, ażeby im przypomnieć, że obowiązków nie dopełniają, lub okólniki zapraszające całą młodzież polską kształcącą się na uniwersytecie wrocławskim na walne nadzwyczajne posiedzenie celem pozyskania nowych członków*).

Dnia 6 sierpnia 1852 roku, postanowiono „pomimo małej liczby członków, oziębłości, a nawet niechęci ze strony innych na uniwersytecie wrocławskim przebywających Polaków ku towarzystwu podstawy, celu i zasady towarzystwa nie zmieniać, lecz w nietykalności takowe zostawić“ zastrzegając sobie jednak „odmianę statutów na wewnątrz, gdyby się tego okazała potrzeba.“ Na tem posiedzeniu było tylko siedmiu członków obecnych. Słuszne zatem powątpiewania, czy towarzystwo nadal utrzymać się zdoła; — następne półrocze pokazało wszakże, iż przy dobrej a stałej woli wiele można dokazać. Jakkolwiek liczba członków wynosiła tylko 12, towarzystwo jednak wskutek zabiegów prezesa Władysława Nehringa i bibliotekarza Stanisława Szczanieckiego za-

*) Zobacz „Spis Odczytów“.

częło właśnie się cieszyć nowym rozkwitem zapowiadającym lepsze czasy, gdy nagle na rozkaz ministeryalny na dniu 7 kwietnia 1853 roku zostało rozwiązane dlatego jedynie, że od czasu, kiedy prof. Purkyně Wrocław opuścił, było zupełnie bez dozoru ze strony senatu uniwersyteckiego i że nie mogło już uchodzić za stowarzyszenie prywatne podlegające kontroli policyi. Bibliotekę znajdującą się w mieszkaniu członka Stanisława Szczanieckiego zamknęła policya w tysamym dniu na czas nieograniczony.

Skoro członkowie towarzystwa z feryi powrócili i powzięli wiadomość o tem, co zaszło, podali natychmiast dnia 13 maja ts. r. prośbę do senatu o potwierdzenie ustaw, jakie senat już raz uznał za stósowne w 1842 roku. Odpowiedź ze strony senatu nie nadechodziła długo, a bibliotekarz St. Szczaniecki czynił tymczasem stósowne i pełne taktu starania u policyi w celu otworzenia biblioteki, które wyjednał dnia 3 października. Skutkiem tego ponowił „zarząd tymczasowy“ towarzystwa z dnia 11 listopada prośbę dawniejszą do senatu, na którą odebrał z dnia 10 grudnia pomyślną odpowiedź ze zawiadomieniem, że królewskie prezydium policyi nie będzie miało przeciw nowemu założeniu Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego w charakterze czysto akademickiego stowarzyszenia, „z nadzorem uniwersyteckiego przełożonego.“ Zaraz potem zajęli się członkowie ułożeniem nowych ustaw na podstawie dawniejszych praw towarzystwa, które uzyskały sankcyą senatu królewskiego uniwersytetu i wysokiego ministeryum, a skoro praca ta została ukończoną, przedłożono takowe na dniu 26 stycznia 1854 roku do zatwierdzenia senatowi podając na przyszłego kuratora towarzystwa prof. dra. Gitzlera, który z największą chęcią przychylił się do życzenia członków towarzystwa. Dnia 21

maja zwołał tymczasowy prezes St. Szczaniecki zgromadzenie akademików polskiej narodowości, które na żądanie rektora uniwersytetu postanowiło wybrać komisję w celu porozumienia się ze senatem i zmodyfikowania projektu ustaw z dnia 26 stycznia. Obrona komisja naradziła się w obecności rektora prof. Abegga dnia 26 maja 1854 roku względem projektu ustaw, zmodyfikowała takowy i wręczyła senatowi dla potwierdzenia dnia 30 maja. Ustawy te uzyskawszy 7 października zatwierdzenie ministerjalne zostały wręczone prof. Gitzlerowi wraz z instrukcją dla niego, jako kuratora towarzystwa, na początku 1855 roku, a 15 marca ts. r. zagaił szanowny kurator pierwsze walne posiedzenie „Akademickiego Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego“ na mocy dwu tych dokumentów*).

Odtąd nowe zaczęło się budzić życie w towarzystwie; — trwalszy jednakże porządek i ścisłejsze przestrzegania ustaw znachodzimy w niem dopiero od roku 1859 t. j. od czasu, kiedy na wniosek kuratora prof. dra. Gitzlera kazano wydrukować „Ustawy Towarzystwa,“ a niedługo potem także alfabedowy katalog biblioteki.

Prof. Gitzler sprawowawszy urząd kuratora przez 6 lat z rzadką gorliwością złożył go dla nawalu zajęć innych i podeszłego wieku dnia 10 listopada 1860. r. a opiekę nad towarzystwem objął po nim prof. Cybulski, który był kuratorem aż do śmierci swej w dniu 15 lutego 1866 r. Przez nagłą śmierć jego poniosło towarzystwo nieodżałowaną stratę. Śp. prof. Cybulski bowiem zajmował się towarzystwem przez cały czas kuratorium swego nader troskliwie. Na posiedzeniach, na których bardzo często bywał, nie skąpił

*) Zobacz „Spis Odczytów.“

towarzystwu szczerą a doświadczoną radę swojej; usiłował też za pomocą rozległych koneksyi z obywatelstwem polskim wzbogacać zasilkami pieniężnymi kasę, albo darami w książkach bibliotekę towarzystwa, co mu się nieraz z dobrym powiodło skutkiem.

Po jego śmierci objął znowu prof. Gitzler na ogólne życzenie członków kuratorium towarzystwa, wyraźnie jednakże dodając, że czyni to tylko do czasu, dopóki katedry języków i literatur słowiańskich nie obejmie nasz ziomek. Z serdeczną wdzięcznością przyjęli członkowie gotowość prof. Gitzlera co do przyjęcia opieki nad towarzystwem, i niezwłocznie zawiadomili o tem rektora, który „życzenie towarzystwa uwzględnić przyrzekł.“ Dnia 9 marca 1866 r. przybył prof. Gitzler po raz pierwszy jako nowy kurator na posiedzenie i wyraził na wstępie w języku polskim swoją dla towarzystwa życzliwość.

Było to na pierwszym posiedzeniu zimowego semestru 1868 r. w dniu 7 listopada, kiedy prof. Gitzler opiekę nad towarzystwem, której się podjął tylko internistycznie, złożył w ręce prof. dra. Nehringa, który z dniem 1 Października tegoż roku objął przy tutejszym uniwersytecie katedrę języków i literatur słowiańskich. Przywitawszy w imieniu towarzystwa serdecznemi słowy nowego kuratora zwrócił się ówczesny prezes (autor Pamiętnika Tow. Literacko-Słowiańskiego z roku 1869 do prof. Gitzlera dziękując mu za jego żywe sympatyje okazywane towarzystwu na każdym kroku a przede wszystkim za opiekę ojcowską jaką je podczas swego urzędowania otaczał z prawdziwem ze swej strony poświęceniem. O zasłanej zmianie kuratora zawiadomiło towarzystwo senat uniwersytetu. —

Od tego czasu rozwija się nasze towarzystwo spokojnie, starając się li tylko o wypełnianie statutem wskazanych obowiązków. Wskutek tego, że od roku 1859 biblioteka wzrosła o trzecią część ówczesnej ilości dzieł, uznano w roku 1872 potrzebę wydrukowania nowego abecadłowego katalogu, a w cztery lata później kazano towarzystwu wykonać przedruk uformowanych w roku 1859 za pośrednictwem prof. Gitzlera „Ustaw Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego“. W formie tej przetrwały statuty naszej instytucji aż do roku 1884, w którym za przyzwoleniem kuratora obrano komisją celem przejrzenia i uzupełnienia ich pewnemi zmianami i dodatkami. Na szczególną wzmiankę zasługują dwa nowe tytuły, z których jeden określa sposób prowadzenia posiedzeń, drugi mieści uchwały dotyczące się „funduszu żelaznego*“). O zmianach tych nie omieszkął zarząd w najbliższym czasie uwiadomić senat uniwersytecki.

Większą daleko zmianę zaprowadzono z końcem roku 1884, która z jednej strony wewnętrznie zachowała w ogólności towarzystwu jego dotychczasową postać, z drugiej zaś na zewnątrz zupełnie inne nadała mu stanowisko. Oprócz Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego powstały w różnych czasach bowiem w Wrocławiu i rozwinęły się jeszcze inne kółka akademickiej młodzieży polskiej, które z sobą w luźnym tylko, a raczej w żadnym nie stały związku. Skutkiem tego rozstrzelenia się na kilka części, istniejące stowarzyszenia w miarę, im mniejszą stawała się w odnośnych latach frekwencya młodzieży polskiej na uniwersytecie wrocławskim, upadały widocznie. Cierpiała na tem przede wszystkim i kasa Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego, która dość często

*) Zobacz Rozdział III.

nawet na pokrycie wydatków administracyjnych a mianowicie opłaty lokalu bibliotecznego nie wystarczała. Aby niedo-
godnościom tym zapobiedz, domagano się już w roku 1884
z wielu stron założenia ogólnego związku akademików Pola-
ków w Wrocławiu, któryby wytworzył ściślejszą styczność roz-
proszonych części. Jakoż rzeczywiście myśl ta urzeczyw-
stniła się w dniu 1 stycznia 1885 roku przez utworzenie nowej
instytucji w rodzaju łącznika kółek istniejących akademi-
ckich polskich. W skład ogólnego tego związku, który na-
zwano „Czytelnią Akademików Polaków w Wrocławiu“, i
o którego utworzeniu z załączeniem statutów władze wedle
przepisów uwiadomiono, wstąpiło i Towarzystwo Literacko-Sło-
wiańskie*). Zachowało ono swą samodzielność, oddało nato-
miast (jak i inne towarzystwa) swą bibliotekę i swe czasopisma
ku wspólnemu użytkowi, również regularne swe dochody t.j. mie-
sięczne składki członków do wspólnej kasy**), która za to wszyst-
kie potrzeby towarzystwa pokrywa. Każdy członek towarzystwa
jest więc obecnie równocześnie i członkiem „Czytelni“***), pod-

*) Z istniejących wówczas kółek akademickich polskich również
przez „Czytelnia“ objęte zostały: „Kółko Towarzystwie Akademików
Wrocławskich Narodowości Polskiej“, „Towarzystwo Medyczne“, (które
założone zostało po rozwiązaniu się Sekcyi Medycznej Tow. Literacko-
Słowiańskiego, zob. niżej) — i „Czytelnia Dziel Najnowszej Literatury
Europejskiej.“ Później zawiązało się Towarzystwo Hozjusza“ i Kółko
Filozoficzne“ (po rozwiązaniu się Sekcyi filozoficznej, zob. niżej), które
to związki także do „Czytelni“ przystąpiły.

**) Prawo swoje zatrzymało naturalnie towarzystwo do wszelkich
nadzwyczajnych dochodów przeznaczonych na pewien cel i do majątku
swego, jako to: funduszu żelaznego, (zob. niżej) biblioteki, sprzętów
bibliotecznych i t. d.

***) Czytelni jako związkowi występującym „w chatacterze łączni-
ka poszczególnych towarzystw“ nie wolno członków przyjmować
bezpośrednio.

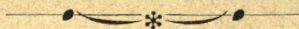
lega jej prawom i jest zobowiązanym uczęszczać na jej posiedzenia. Wskutek przystąpienia Towarzystwa Literacko-Słowańskiego“ do „Czytelni“ okazała się ponowna potrzeba przejrzenia „Ustaw“. Porozumiawszy się w tej mierze z czcigodnym kuratorem, uchwalają członkowie, aby „statutów dotychczasowych nie zmieniać, tylko dołączyć do nich dodatek, w którymby stosunek „Towarzystwa“ do „Czytelni“ był jasno określony, i który to dodatek miałby walor z uchyleniem odnośnych paragrafów wyrażonych w statutaх na tak długo, póki „Towarzystwo“ w skład „Czytelni“ wchodzić będzie. W ostatnim czasie zajmuje się wykonaniem tej uchwały wybrana ku temu celowi komisya.

Dł. Med. Gierszperosfin...

ROZDZIAŁ II.

O posiedzeniach Tow. Literacko-Słowiańskiego.

Celem towarzystwa według ustaw było zawsze i jest dotąd — „przez wspólne naukowe prace, a mianowicie przez piśmienne rozprawy obeznać członków: z językami, literaturą, dziejami i prawem ludów słowiańskich“.

Członkiem towarzystwa może być tylko uczeń wrocławskiego uniwersytetu bez względu na narodowość, byleby władał językiem polskim lub innym jakim słowiańskim. W charakterze wyłącznie naukowym występowało towarzystwo we wszystkich peryodach swego istnienia, a z zadania, jakie sobie postawiło, t. j. „kształcić w wspomnianych gałęziach naukowych przystępujących członków“, — wywiązywało się jak najstaranniej*).

*) Jako dokument wyrażający uznanie skrzętnej pracy naszemu towarzystwu cytujemy ustęp z listu, który senat uniwersytecki przesłał w roku 1862 ówczesnemu kuratorowi ś. p. prof. drowi Cybulskiemu:

W różnych czasach różnego rodzaju prace wspólne przedsiębrano na posiedzeniach ogólnych.

Po zreorganizowaniu się towarzystwa w 1842 roku przez kilka lat czytywali akademicy chcący wstąpić do naszego koła prace wstępne, na mocy których zaliczano ich do grona członków lub odmawiano im przyjęcia. To z czasem ustало zupełnie. Z początku wykonywano rozprawy dowolne*); później ograniczano się na rozprawy z pola studiów słowiańskich, to znów do dowolnych wracano, aż wreszcie tę zasadę przyjęto, że tematy do wykładów obierać należy stale tylko z zakresu rzeczy słowiańskich. Obok odczytów zaprowadzono w roku 1881 referaty, których treść uchwałą z roku 1884 ograniczono na najnowszą literaturę słowiańską. Zależy to od woli wyznaczonych prelegentów, czy chcą wygłosić referat albo odczyt.

Na wzmiankę zasługuje projekt, dotyczący się wspólnej pracy w towarzystwie, który na pewien czas wszedł w życie w roku 1860. Na końcu każdego półroczia bowiem zapowiadano na semestr przyszły programat prac wspólnych t. j. obierano jeden dział historii, literatury, starożytności lub mytologii słowiańskiej i tym działem wyłącznie się zajmowano**): z niego ogłaszano tematy odczytów, które opracować

„Von dem Jahresbericht des Literarisch - Slavischen Vereins, welchen Ew. Hochwohlgeb. als Curator des Vereins uns unter dem 16. August d. J. gefälligst eingereicht haben, haben wir gerne Kenntnis genommen und uns zu unserer Befriedigung überzeugt, dass derselbe seinen literarischen Zwecken eine fortgesetzte lebhafte Theilnahme widmet.

*) Członkom w języku polskim mniej biegłym wolno było tłumaczyć rozprawy z obcych języków, a przez niejaki czas dawano im nawet lekcye w polskim języku.

**) Podobne urządzenie spotykamy w Sekeyi Historyczno-Filologicznej. (Zob. niżej.)

członkowie się podejmowali, z niego oznaczano także pewne ustępy na wykłady ustne. Zwolna powrócono jednakże do piśmiennych wyłącznie rozpraw, nad którymi zwykle następują debaty zagajone przez recenzenta piśmienną krytyką. Rozprawy czytają członkowie porządkiem, w jakim do towarzystwa wstępowali; którzy razem wstąpili, czytają rozprawy według porządku abecedłowego swych nazwisk. Od odczytów zwalnia się tylko członków przebywających dopiero pierwszy semestr na uniwersytecie. Natomiast zobowiązany jest każdy członek w przeciągu sześciu tygodni po wstąpieniu do towarzystwa naznaczyć w przybliżeniu temat, na jaki przyszedł swój odczyt lub referat mieć pragnie.

Ażeby dać wyobrażenie, jak towarzystwo w ogólności w czasie swego istnienia oznaczało i oznacza sobie zakres z jakiego należało wypracowywać rozprawy, podajemy w osobnym rozdziale spis wszelkich tematów, na jakie począwszy od semestru zimowego roku 1843—44 do dnia dzisiejszego w czasie posiedzeń zwyczajnych i uroczystych członkowie swoje wypracowania odczytywali. Nie było nam w tej mierze możliwem uwzględnić także czasów od założenia towarzystwa aż do terminu co tylko oznaczonego; oprócz bowiem „Pamiętnika“ z roku 1869 nie mamy o nich żadnych innych wiadomości, ponieważ akta dotyczące tego peryodu zaginęły.

Sąd o wewnętrznej wartości odczytów nie do nas należy: tyle tylko nadmienić możemy, iż niektóre z nich drukiem ogłoszone pochwlebną cieszyły się krytyką*).

*) Jako przykład przytaczamy z ostatnich czasów kilka takich prac:

Rozprawy, które zamieściliśmy w spisie, czytano na posiedzeniach ogólnych. Na posiedzenia te, które początkowo odbywały się w domu prof. Purkyněgo, zbierali się później członkowie w umówionych lokalach lub w mieszkaniach prywatnych u siebie. Od roku 1855 odbywają się posiedzenia w jednym z większych audytorjów uniwersytetu. W pierwszych latach istnienia towarzystwa schodzili się członkowie co dwa tygodnie na posiedzenia, później co tydzień, a w półroczu zimowym 1857—58 nawet dwa razy tygodniowo. Na pierwszym posiedzeniu w tygodniu czytano jak zwykle rozprawy, na drugim powtarzano historią i literaturę słowiańską. Od roku 1858 aż dotąd odbywa się tylko jedno posiedzenie w tygodniu.

Oprócz posiedzeń zwyczajnych odbywają się czasami i nadzwyczajne bądź to w celu wyboru zarządu i wysłuchania sprawozdań, bądź też z powodu jakiej uroczystości, żywej obchodzącej członków towarzystwa. Jedno z pierwszych tego rodzaju posiedzeń spowodował obchód pięćdziesięcioletniego jubileuszu doktoryzacyi prof. Purkyněgo w Pradze. Nie mając bowiem sposobności powińszować osobiście jubi-

a) K. Roemer: „Podanie o Krak. i Wandzie“ Bibl. Warsz. 1872

b) K. Roemer: „Beiträge zur Beantwortung der Frage nach der Nationalität des Nicolaus Copernicus.“ 1872.

c) Sikorski: „Krytyczne wytłumaczenie podania o Psiempolu i o nazwie.“ Bibl. Warsz. 1873.

d) M. Kantecki: „Sprawa Polsko-Pruska na Soborze w Konstancyi.“ 1877.

e) Bronisław Dembiński: „O stosunku Polski do Soboru Trydenckiego.“ 1882 r.

f) Jan Rzepecki: „Muza Domowa, czyli niewydane i nieznanne po większej części poezye Zbigniewa Morsztyna.“ 1882.

g) Rozprawa czł. Klateckiego: „Nowe Lato, uroczystość starosławiańska.“ Warta, 1884.

latowi i podziękować za gorliwą opiekę, jaką przy założeniu i podczas pierwszych lat istnienia towarzystwo otaczał, postanowiono przynajmniej w ten sposób zadokumentować wdzięczność i cześć zasłużonemu mężowi, że przesłano mu „Pamiętnik“ z tego powodu wydany i zwołano nadzwyczajne zgromadzenie, na którem jeden z członków w dłuższej przemowie skreślił jego życiorys i podniósł jego zasługi. Po śmierci prof. Purkyněgo, dnia 28 lipca 1869 roku, postanowiono zasługi założyciela towarzystwa uczcić corocznie uroczystem posiedzeniem w pierwszej połowie lipca, na którym czytana bywa rozprawa z dziedziny nauk przyrodniczych*) w celu upamiętnienia stanowiska, jakie prof. Purkyně zajmował w świecie naukowym.

W każdym roku także obchodzi towarzystwo w semestrze zimowym uroczystość ku uczczeniu pamięci największego z poetów słowiańskich Adama Mickiewicza, na której bywa odczyt stósowny z biografii lub utworów tegóż wieszcza. W tym samym celu, aby oddać cześć mężom zasłużonym na polu nauki, literatury i w obec obywatelstwa, uchwalono w różnych czasach cztery nadzwyczajne posiedzenia, na których mowy pochwalne dotyczące ich życia lub dzieł zostały wypowiedziane. I tak wznowiono w lutym roku 1873 pamięć Mikołaja Kopernika z powodu 400-letniej rocznicy jego urodzenia; tak obchodzono w roku 1879 pięćdziesięcioletni jubileusz działalności naukowej i literackiej Kraszewskiego**) a w roku 1884 trzechsetnią rocznicę śmierci Kochanowskiego.

*) Podczas istnienia Sekcyi Medycznej członek sekcyi wykładać ten mieć musiał.

**) Nadto wysłano pracę czl. Erzepkiego: „Wykopaliska Grabsko-Robakowskie“ na ręce „Czytelní Akademikůw Lwowskich“, która się wykonaniem albumu dla Kraszewskiego zajmowała.

Świeżo jeszcze mamy w pamięci zgon ś. p. **Teofila Teodora Mateckiego**; straciliśmy w zasłużonym tym obywatelu i uczonym głównego założyciela naszego towarzystwa*). Strata to bolesna dla nas! Kiedy oto obecnie nadszedł semestr złotego jubileuszu, oczekiwaliśmy z upragnieniem owej uroczystej chwili, w którejbyśmy powitali dostojnego naszego pierwszego seniora**); ale śmierć nieubłagana niepozwoiliła mu doczekać dnia uroczystości, a nam niepowrotnie wydarła możliwość oglądania go. W dniu 22 maja odbyło się zrana w katedrze wrocławskiej żałobne nabożeństwo za duszę zmarłego; wieczorem zagaił prezes w audytorium uniwersytetu żałobne posiedzenie, w którym w przemowie do zgromadzonych licznie gości i członków wykazał obfite owoce cichej, ale energicznej i bezustannej pracy, w jakiej niezmordowany był śp. Teofil Teodor Matecki, a przede wszystkim podniósł zasługi, jakie tenże jako uczeń wrocławskiego uniwersytetu położył około zespolenia w jedno ognisko młodzieży akademickiej zakładając z pomocą prof. Purkynęgo Towarzystwo Literacko-Słowiańskie.

Największą jednakże bezwarunkowo gotowość do oddania czci okazywało towarzystwo wtedy, gdy się nadarzała sposobność w odpowiedni sposób wyrazić wdzięczność obecnemu kuratorowi prof. drowi Nehringowi. Sposobności takich miano dwie a mianowicie: 16 listopada roku 1878 jako w dniu dziesięcioletniej rocznicy jego kuratorstwa i 20 stycznia 1882 r. jako w dniu dwudziestopięcioletniego jubileuszu jego zawodu nauczycielskiego. Aby pierwszą z uroczystości tych uświetnić, zwołano posiedzenie nadzwyczajne, na którym ówczesny pre-

*) Zob. str. 5.

**) Zob. „Spis członków.“

zes Bolesław Erzepki wstąpiwszy na katedrę i podniósłszy w dłuższej mowie zasługi jubilata w obec towarzystwa, a zwłaszcza serdeczną opiekę, jaką tenże w ubiegłym lat dziesiątku towarzystwo zawsze otaczał, wręczył wielce szanownemu kuratorowi w upominku srebrny winiec jako dowód wdzięczności ze strony członków. Drugą zaś uroczystość obchodziło towarzystwo uczcią, na której dostojnemu jubilatowi wręczony został adres, który brzmi jak następuje:

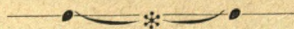
„Dostojny Jubilacie! — Ćwierć wieku upłynęło od chwili, w której rozpocząłeś zawód nauczycielski, ćwierć wieku wzniosłej, poświęconej nauce i kształceniu młodzieży. — O zasługach Twych mówić nie chcemy, nie mamy prawa. Pragniemy tylko to wyrazić, czem zawsze byłeś dla tutejszej młodzieży, a szczególnie dla Towarzystwa naszego, którego jesteś opiekunem. Ty, Dostojny Panie zawsze światłą wspierałeś nas radą, gorącemi zachęcałeś słowy do wytrwałej pracy, do nauki tej mianowicie, która nie tylko umysł rozwija, ale uczucie szlachetnie budzi, sercu ciepła przyczynia. W dniu jubileuszowym niech nam będzie wolno oświadczyć Szanowny Kuratorze, naszą cześć i wdzięczność.“ —

Kiedy młodzież słowiańska Wiednia na dniu 20 listopada 1883 urządziła uroczystość na cześć prof. dra Miklosicha, uczeiło Towarzystwo Literacko-Słowiańskie także, odpowiednim adresem największego lingwistę słowiańskiego. —

Biblioteka, kasa, ilość członków.

Dla tem łatwiejszego osiągnięcia celu przyczynia się nie mało biblioteka towarzystwa. Założona razem z towarzystwem powiększała się z każdym rokiem dość szybko. Z następującego zestawienia będziemy mogli powziąć wyobrażenie w jakich progresyach biblioteka wzrastała.

W końcu półr. lat. 1848 było dzieł				330,
"	"	"	1850	" " 428,
"	"	zim.	1856	" " 777,
"	"	lat.	1859	" " 1015,
"	"	"	1868	" " 1390,
"	"	"	1874	" " 1498,
"	"	"	1878	" " 1744,
"	"	"	1881	" " 2015,
"	"	"	1884	" " 2181.

Obecnie znajduje się w bibliotece dzieł 2263.

Wzrost ten biblioteki głównie towarzystwo zawdzięcza darom osob przychylnych i darom autorów, którzy dawniej byli członkami towarzystwa*). Najwięcej atoli przyczynił się do powiększenia obecny kurator, za którego pośrednictwem naukowe towarzystwa swoje publikacye i pojedyncze osoby książki i nakłady swe towarzystwu przysyłają.

Około zbioru towarzystwa zasłużyli się najwięcej zaprowadzeniem porządku między książkami bibliotekarze Stanisław i Michał Szczanieccy, nadto Wal. Gustowski i Jakób Ruczyński. —

Początkowo tylko członkom towarzystwa przysługiwało prawo korzystania z biblioteki, później jednakowoż, a mianowicie od roku 1869, pozwolono i nieczłonkom książki wypożyczać, jeżeli złożyli kaucyą, wynoszącą 9 marek**) i płacili miesięcznej składki 75 fen.***). Obecnie mają przystęp do biblioteki Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego członkowie wszystkich towarzystw akademickich polskich w Wrocławiu****).

Brak stałego pomieszczenia biblioteki kilkakrotnie dotkliwie uczuć się dawał. Biblioteka wzrastała co raz bardziej, a przez to opłata jej lokalu się podwyższała, na

*) Według § 2. Tyt. VI. „Ustaw Towarzystwa“: „Z dzieł, które członkowie nawet i po wystąpieniu z towarzystwa wydadzą, przynajmniej jeden egzemplarz towarzystwu każdy członek darować jest obowiązany.

**) Od kaucyi zwalnia poręczenie jednego z członków.

***). Obecnie płacą nieczłonkowie 1,50 fenygów, które to pieniądze wpływają do kasy „Czytelnia“.

****) Zob. str. 14.

którego opłacenie szczupłe fundusze towarzystwa zaledwie wystarczały.

Potrzebę stałego lokalu dla biblioteki dawno już uważano. Kiedy w r. 1859 dla mobilizacji wojska wielu członków powołano do służby wojskowej, nie wiedziano, pod czym dozorem bibliotekę zostawić. Udano się w tym względzie do kuratora uniwersytetu, Rzeczywistego Radcy Tajnego i Naczelnego Prezesa Schleinitza z prośbą o zezwolenie umieszczenia biblioteki Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego w gmachu królewsko-universyteckiej biblioteki. Pozwolenie to udzielił wprawdzie dnia 14 lipca 1859 r. naczelný prezes, lecz towarzystwo nie mogło z niego korzystać, gdyż zarząd biblioteki uniwersyteckiej nie dawał żadnej gwarancji za całość biblioteki towarzystwa. Później przeznaczył pewien obywatel z królestwa kongresowego dnia 22 czerwca 1861 r. na rok sześćdziesiąt talarów jako fundusz na utrzymanie biblioteki towarzystwa Literacko-Słowiańskiego we Wrocławiu. Fundusz ten jednakże przestał już w 1862 r. towarzyswo dochodzić. — Latem 1868 r. postanowiono ze względu na to, że z biblioteki wzrostem wzrasta i cena lokalu dla niej, że przez częstą zmianę tegoż biblioteka się niszczy, wreszcie, że w czasach niespokojnych, kiedy członkowie Wrocław opuszczają, biblioteka zostaje nietylko bez dozoru, ale nawet bez pomieszczenia, gdyż wtenczas nie ma kto takowego opłacać, — bądź jak bądź, starać się o stały lokal dla tejże biblioteki lub o fundusz, z któregooby można opłacać przynajmniej część pewną ceny lokalu. Obmyślenie sposobu zebrania podobnego funduszu pozostawiono na półroczu zimowe 1868—1869 r. Lecz i wtedy nie pomyślniejszego głównie z powodu małych środków, jakimi towarzystwo rozporządzało, wymyśleć nie było można. Dopiero od początku 1885 roku,

w którym towarzystwo wstąpiło w skład „Czytelni“ i przez to bibliotekę na wspólny oddało użytek, nie potrzeba się troszczyć o opłatę stałego lokalu, już to z tej przyczyny, że i członkowie innych towarzystw do składek na ten cel dołączać się muszą.

Aby bibliotekę utrzymać w należytych porządku i mieć stosowne dla niej pomieszczenie, płacili członkowie zawsze dowolną miesięczną składkę, której minimum było rozmaite. Jeżeli kasa z dochodów zwyczajnych nie mogła pokryć wydatków, w takim razie urządzano pomiędzy członkami nadzwyczajną składkę. Większą część dochodów rocznych obracała kasa na opłacenie lokalu dla biblioteki, tak że mało co pozostało na oprawę i zakupienie książek. Zazwyczaj okazywał się taki remanent, że nie wiele więcej pozostawało nad to, ile potrzeba było na opłacenie lokalu w czasie wakacji. A i tego niekiedy nie było! Czasem wesprze kasę jaki dobrodziej znacznym datkiem, który się w takim razie liczy do dochodów nadzwyczajnych. Obficie wpływały dochody takie w lipcu roku 1875 i dla tego też mogło założyć towarzystwo w owym czasie fundusz żelazny, przeznaczając na cel ten dwieście marek. „Kapitał ten jest nienaruszalny a procent zaś tak długo, dopóki fundusz żelazny nie wzrośnie do 900 marek, w którym to razie procent może być zużywany na zakupno książek*). Również obfite dochody miało nasze towarzystwo w roku 1876; dzięki szlachetnej ofiarności dobrodziejów i byłych członków gorliwie naszymi sprawami się interesujących kasa wzmogła się na

*) Uchwały tej według jednego z paragrafów „Ustaw Towarzystwa Literacko-Słowińskiego“ nie wolno nigdy zmieniać, chyba w razie rozwiązywania towarzystwa.

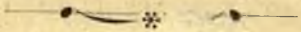
nowo do tego stopnia, iż towarzystwu możliwem było zakupić dwa listy zastawne (Oesterreichische Staatsschuldverschreibung), każdy na 100 złotych waluty austriackiej. Dwa te listy zastawne także uważa się jako fundusz żelazny.

Ilość dochodów zależy głównie od ilości członków zwyczajnych. Od 1862 roku składa się towarzystwo ze samych tylko członków zwyczajnych będących zarazem uczniami uniwersytetu. — Począwszy od 1850 roku udzielano dyplomy na członków honorowych zwykle byłym członkom, którzy wobec towarzystwa położyli pewne zasługi. Między tymi znajdujemy imiona dzisiaj na kartach historii wsławione. W re-skrypcie z dnia 12 października 1862 roku zwrócił senat uniwersytetu kuratorowi uwagę na to, że do mianowania członków honorowych statuta nie upoważniają towarzystwa. Od tego czasu nikt już nie uzyskał dyplomu na członka honorowego. — Liczba członków zwyczajnych była bardzo różną; zwykle liczyło towarzystwo 20—30 członków. Największą ilość członków znajdujemy w 1862 r. tj. czterdziestu jeden i w półroczu latowem 1885 r. pięćdziesiąt jeden. W bieżącym semestrze liczy Towarzystwo członków trzydziestu.

ROZDZIAŁ IV.

O sekcjach Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego.

Pierwsza myśl podzielenia towarzystwa na wydziały fachowe czyli sekcyę powstała już w roku 1842. Nieopierana należycie upadła. Wracało do niej wprawdzie towarzystwo jeszcze dwa razy w latach 1850 i 1860, ale bez skutku. Dopiero w roku 1873 urzeczywistnił się plan ten na czas dłuższy, w którym to czasie założono pierwszą sekcyą Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego,

Sekcyą Medyczną.

Gdy bowiem dr. Franciszek Chłapowski zwrócił uwagę akademików wydziału lekarskiego na korzyści podobnej instytucji istniejącej przy uniwersytecie w Berlinie, postanowili ciż przekonani, że do zrozumienia dzieł medycznych polskich jako też dla ułatwienia pracy w późniejszemszwem teoretycznem i praktycznem działaniu znajomość terminologii lekarskiej polskiej koniecznie jest potrzebną, założyć towarzystwo, któ-

rego celem było poznawanie polskiej literatury i terminologii lekarskiej. Aby myśl tę gorąco przez siebie popieraną w życie wprowadzić, ofiarował dr. Chłapowski mającemu powstać towarzystwu wszelką pomoc materyalną i moralną i przeznaczył kilkadziesiąt dzieł na początek biblioteki. Ówczesny rektor uniwersytetu prof. dr. Heidenhain zapytany prywatnie, czy nie byłby przeciwny zawiązaniu się podobnego samodzielnego towarzystwa, zwrócił uwagę na to, że byłoby łatwiej i stósowniej w miejsce nowego towarzystwa urządzić odpowiednią sekcją w istniejącem już towarzystwie Literacko-Słowiańskiem, dodając zarazem, że utworzeniu sekcyi podobnej w żadnym razie się nie sprzeciwi.

„Zważywszy więc, że celem towarzystwa medycznego „nie były w ogółności nauki medyczne jako takie, ale jedynie „nauka wszelkich gałęzi wiadomości lekarskich w polskim „języku, oraz literatura i słownictwo polskie, że więc cel „takowy jest zgodnym z zadaniem Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego, mającego na celu obeznanie się z językami „i literaturą ludów słowiańskich,

„zważywszy dalej, że połączenie towarzystwa medycznego „go z Literacko-Słowiańskiem w formie sekcyi tegoż dla „jednolitego kierunku, dla nierozdzielania i tak dość słabych „sił materyalnych i naukowych, oraz dla tem ściślejszego „połączenia uczącej się młodzieży polskiej z różnych wydziałów „tutejszej wszechnicy w jedno naukowe ciało jest ze „wszech miar korzystnem, postanowiła młodzież wydziału medycznego oddać projekt ten pod rozagę zarządu i kuratora Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego. Po dłuższych rokowaniach zostały „Ustawy dodatkowe tyczące się sekcyi“ tak przez Towarzystwo Literacko-Słowiańskie dnia 1 marca 1873 roku przyjęte i przez kuratora tegoż zatwierdzone, jako

też na zebraniu uczniów wydziału medycznego dnia 3 marca 1873 roku zgodnie za prawomocne uznane.

W ten sposób zawiązała się pierwsza sekcya. Członkowie tejże byli równocześnie członkami Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego; udział w posiedzeniach, pracach i czynnościach towarzystwa był dla członków w pierwszych trzech semestrach studyów medycznych lub przyrodniczych obowiązującym, dla starszych pożądanym. Na cztery w roku posiedzenia Towarzystwa Literacko - Słowiańskiego wszyscy członkowie przybyć byli zobowiązani a mianowicie wtedy, gdy urzędników obierano, na posiedzenie poświęcone rocznicy śmierci Mickiewicza i na posiedzenie najbliższe 24 czerwca, na którem obchodzono rocznicę założenia towarzystwa i na którem jeden z członków sekcji odczytywał rozprawkę z pola nauk przyrodniczych na cześć profesora Purkyněgo.

Posiedzenia sekcji odbywały się pod kierunkiem wiceprezesa początkowo co trzy, następnie zaś od roku 1875 co dwa tygodnie. Zajmowano się na nich czytaniem rozpraw bądź to w pismach fachowych zawartych, bądź też oryginalnie przez członków samych opracowanych. Aby o ostatnich dać przynajmniej w ogólnym zarysie pewne wyobrażenie, przytaczamy tytuły wykładów w dwóch półroczach czytanych. I tak w semestrze zimowym 1874 r. czytano:

1. O embryologii.
2. O stanie medycyny w Polsce w złotym wieku.
3. O tworzeniu się i składzie jamy twarzy.

W półroczu zimowym 1875 r. wygłoszone były następujące rozprawy:

1. O śledzienie ze stanowiska anatomiczno-histologiczno-fizyologicznego.
2. O systemie nerwowym ze stanowiska porównawczego.

3. O mechanizmie oddychania.
4. Doświadczenia Hitziga i Nothnagla nad mózgiem i o ile takowe zbijają twierdzenia Ferriera.
5. Czy Wegner ma słuszność twierdząc, że kości rosną jedynie przez apozycją.

Ze składek, jakie członkowie miesięcznie płacili, przeznaczono dwie trzecie zebranej sumy na abonowanie czasopism a jedną trzecią oddawano do wspólnej kasy towarzystwa.

Członków liczyła sekcyja przez cały czas istnienia przecięciowo w semestrze dziesięciu. Gdy w roku 1878 liczba ta i tak już nieznaczna blisko o połowę się zmniejszyła, zawieszone zostały czynności sekcyi medycznej.

W ściślejszym jeszcze związku z towarzystwem stała w tym samym roku 1878 założona

Sekcyja Prawnicza,

której celem było uczenie się prawa polskiego i terminologii prawniczej polskiej. Do sekcyi tej należeć mogli li tylko członkowie towarzystwa; wszelkie prawa dotyczące się kasy towarzystwa, uczęszczania członków na posiedzenia i t. p. były w sekcyi zastosowane i dla najstarszych nawet uczni wydziału prawniczego obowiązujące. Na posiedzeniach, które się początkowo co dwa tygodnie a później co tydzień odbywały, wszczynały się już to dysputy nad kwestyami prawniczemi, już to wygłaszano z dziedziny prawa polskiego, rzymskiego, niemieckiego i pruskiego odczyty, z których każdy od roku 1877 piśmiennie był krytykowany. Oprócz tego zajmowano się zwłaszcza w tych półroczach, w których z powodu małej ilości członków kilka prac tylko mogło być czytanych, powtarzaniem prawa rzymskiego. Mając tak szeroki zakres

działania rozwijała się sekcya pomyślnie aż do roku 1881. Gdy atoli w tym roku z jednej strony prawie wszyscy słuchacze prawa Wrocław opuścili a z drugiej zbyt mało nowych przybyło, musiano czynności sekcyi na pewien czas zawiesić. Po dwuletnim upływie czasu nastąpiły dopiero tak pomyślne warunki, iż o nowem podjęciu prac pomyśleć było można. Lecz wkrótce, bo już w następnym roku z tych samych powodów na zawsze sekcyą rozwiązano. Gdy bowiem na początku swego istnienia sekcyą 15 liczyła członków, należało ich w ostatnim czasie zaledwie pięciu.

Na zakończenie historii Sekcyi Prawniczej podajemy tytuły prac w trzech półroczach czytanych.

W półroczu latowem 1875:

1. Pogląd na pierwszą epokę historii prawa polskiego.
2. O formach testamentu.
3. O zasiedzeniu podług prawa rzymskiego.
4. Prawo spadkowe rzymskie aż do ogłoszenia noweli.
5. O posagu.

W półroczu zimowem 1878:

1. Zasady prawa rzymskiego dotyczące przestępstw politycznych.
2. O władzy ojcowskiej.
3. O odpowiedzialności lokatora w prawie rzymskiem.
4. Krótki pogląd na historią ludności rolniczej w Polsce od najdawniejszych czasów aż do Kaźmirza Wielkiego z uwzględnieniem prawnych w owym czasie stosunków.
5. Actio Serviana.
6. De usuris, quae officio iudicis praestantur.
7. Filozoficzno-prawna analiza tytułu Dygestów 42: „De separationibus.“

8. O wekslu ze stanowiska praktycznego.
9. O emancypacyi.
10. Teorya koniecznej obrony.

W półroczu latowem 1883:

1. O obowiązku świadczenia przez sądem.
2. O stosunku prawnym i politycznym municypii italskich do Rzymu.
3. Stanowisko mieszczan wobec prawa politycznego dawnej Rzeczypospolitej Polskiej.
4. O formach rządu według ogólnego prawa państwowego.
5. O stosunkach prawnych według instytucji rzymskich.

Przez krótszy jeszcze czas, jak dwie poprzednie sekcye, istniał

Wydział Polsko-Filologiczny Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego,

który się w czerwcu roku 1881 zawiązał. Nowa ta sekcya, stojąca pod szczególnym protektoratem kuratora miała na celu poznać członków z filologią polską t. j. gramatyką, historią literatury aż do wystąpienia Reja, starożytnościami i mytologią.

Niestety i tutaj spowodowała zbyt mała liczba członków już po upływie jednego roku zawieszenie czynności. W czasie istnienia sekcji odczytano następujące rozprawy:

1. Deklinacya rzeczownikowa Psalterza Floryańskiego.
2. Głosownia narzecza kaszubskiego.
3. Spiżowe podwoje katedry gnieźnieńskiej.
4. Stosunek języka małopolskiego do wielkopolskiego i polskiego.
5. Formy deklinacyjne w Pamiętnikach t. z. Janusza Polaka.
6. Rozbiór gramatyczny Apokalipsy Reja.

Szczegółowe zajmowanie się historią i filologią polską było celem

Sekcyi Historyczno-Filologicznej

która się w listopadzie 1883 r. zawiązała. Sekcyja ta już dla tego samego z początku dobrze się rozwijała, ponieważ członkowie z góry pewien plan pracy na cały semestr oznaczyli. Wszystkie też prace odczytywane na posiedzeniach, które zwoływano co tydzień, stały ze sobą w pewnym związku, jedna była niejako uzupełnieniem drugiej. I tak postanowiono w pierwszym półroczu istnienia tejże sekcyi, za zadanie historyczną analizę niektórych ustępów z Długoszowej: „Historia Poloniae“. W tej myśli wykonano we formie odczytów pięć historycznych interpretacyi z księgi XII. Długosza a oprócz tego wygłoszono następujące dwie prace:

1. Rozbiór listu dedykacyjnego do Zbigniewa Oleśnickiego, który Długosz umieścił na początku swej „Historyi Polskiej“.
2. Sprowadzenie Jadwigi do Polski i sprawa jej zamęścia z Władysławem Jagiełłą z szczegółowem uwzględnieniem podań Długoszowych.

W następsem półroczu zajmowano się rozbiorem dzieł Kochanowskiego i z tej tylko dziedziny obliczano tematy wykładów już to ustnych już to piśmiennych. Na szczególną wzmiankę zasługuje odczyt pod tytułem: „Rozbiór Pieśni świętojańskiej o Sobótce“. Nadto urządzona była „skrzynka“ do zapytań z dziedziny historyi i filologii polskiej, z których prezes wybierał dwa najodpowiedniejsze i na posiedzeniu ogłaszał, co potem było tematem naukowych dyskusyi. Pytania wymagające więcej zastanowienia powierzano zazwyczaj jednemu z członków, który na następne posiedzenie przyspo-

sobiony być musiał na dokładną odpowiedź. Tak np. na zapytanie: „Jakie monety bito w Polsce w wieku piętnastym?“ wykonał jeden z członków referat z rozprawy Konstantego Hoszowskiego: „Wiadomości historyczno - prawnicze w przedmiocie rzeczy menniczej w dawnej Polsce“ — i dra Franciszka Piekosińskiego: „O mennicy i stopie menniczej w Polsce w XIV i XV wieku.“

Pomimo gorliwości kilku członków sekcya ta już po trzeciem półroczu swego istnienia upadła z tych samych powodów, co poprzednie.

Ostatnią próbę założenia sekcyi odbyto w półr. lat. 1885 przez utworzenie Sekcya Filozoficznej, której zadaniem było wspólne studyum filozofii z uwzględnieniem literatury filozoficznej w Polsce. Lecz i ta sekcya już w bardzo krótkim czasie czynności swe zawiesiła.

Otóż mamy krótki pogląd na koleje i rozwój Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego we Wrocławiu, które istniejąc lat pięćdziesiąt, nie napróżno pracowało ustawicznie w skromnej zaciszy nad wykształceniem członków w dziedzinie wiadomości ojezystych i słowiańskich. Jeżeli zaś towarzystwa młodzieży kształcącej się na uniwersytecie wileńskim i w liceum krzemienieckim mają historyczne znaczenie dla tego, że wydały z łona swego mężów, których imiona należą w piśmiennictwie polskim i w ogóle słowiańskim do najgłośniejszych, to i Wrocławskie Towarzystwo Literacko-Słowiańskie, lubo mniej znane, nie jest wobec kraju bez zasług. Wielu dawniejszych członków naszego towarzystwa pracuje obecnie gorliwie i skutecznie około dobra ziomków, a niejedno imię, którem niegdyś szczyciło się towarzystwo, jest dzisiaj chlubą całego kraju.

PRZYPISEK NAKŁADCY.

Kiedy „Pamiętnik“ już był oddany do druku, wezwał na dniu 3 lipca 1886 r., o godzinie 7mej wieczorem rektor uniwersytetu, prof. dr. Seuffert, prezesa towarzystwa, oświadczając mu, że na mocy rozkazu ministeryalnego rozwiązuje wraz z innemi towarzystwami także Towarzystwo Literacko-Słowiańskie. — Cały swój majątek podarowało towarzystwo p. drowi Władysławowi Łebskiemu z Poznania.

SPIS PRAC

ODCZYTANYCH

na ogólnych zebraniach Tow. Literacko-Słowiańskiego

od semestru zimowego 1843-44 roku począwszy.

SEMESTR ZIMOWY 1843|1844 ROKU.

1. Kilka myśli.
2. Uwagi nad Galicyą.
3. Niektóre uwagi o pisowni polskiej, a mianowicie współgłoski „j“ i samogłoski „i“.
4. Wiadomości o Górnym Szląsku.
5. Trzy uwagi nad językiem polskim.
6. O mieszkańcach Chełma.
7. O kolendowaniu w zwyczaju słowiańskim.
8. O wprowadzeniu chrześcijaństwa do Słowian.
9. O Żydach w Polsce.
10. Obraz panowania Władysława Hermana.
11. O duchu mytologii i obrządkach niektórych u starożytnych Słowian.
12. O rewolucyach mórz według Ademara.
13. Do czasu. (Poezja).
14. Rozalia i Zofia. (Powieść).

W SEMESTRZE LATOWYM 1844 ROKU

czynność towarzystwa zawieszona wskutek wypadków wymienionych na stronie 7.

SEMESTR ZIMOWY 1844—45 ROKU.

15. Szląsk dla Polski utracony.
16. Uwagi nad poematem „Przedświt“ i rozbiór jego.
17. O dramacie polskim.
18. O stanach w Polsce od Mieczysława do Kaźmirza Wielkiego.
19. O naśladownictwie w dzisiejszej poezji polskiej.
20. O początku rozwijania się i przechodzenia pedagogiki naturalnej, praktycznej — w umiejętną w narodach, a zwłaszcza w Polsce i o pojmowaniu ścisłej, teoretycznej t. j. dzisiejszej pedagogiki polskiej.
21. Przekład dwóch powieści gminnych ze serbskiego języka na polski i kilka uwag o tłumaczeniu powieści gminnych szczepu słowiańskiego.
22. O konstytucyi 3-go maja.

SEMESTR LATOWY 1845 ROKU.

23. O sprowadzeniu Krzyżaków do Prus i stycznościach ich z Polakami aż do roku 1410.
24. O gminach słowiańskich.
25. Przegląd historii Polskiej.
26. O rolnictwie narodowem ze stanowiska politycznego i o jego przewadze nad innemi gałęziami przemysłowemi.
27. O poezji sielskiej.
28. Kilka słów o wypracowaniach wstępnych naszego Towarzystwa.
29. Jaką sposobność mieli Polacy w wieku XVI. do kształcenia wymowy?

SEMESTR ZIMOWY 1845, 46 ROKU.

30. Historyczny rozwój muzyki w Polsce.
31. Uwagi nad stosunkiem filozofii do religii.

32. O rozwijaniu się zmysłów.
33. O pokarmach, ich używaniu i wpływie na organizm ludzki.
34. Opis podróży do Szwajcaryi i Włoch.
35. Kilka uwag nad Kozakami zaporoskimi.

SEMESTR LATOWY 1846 ROKU.

36. Rzut oka na koleje Słowian i historią ich oświaty.
37. O Słowianach.
38. Przegląd i krytyka nauki ekonomicznej Adama Smitha.
39. Uwagi o „magna charta“.
40. Różnica pomiędzy teorią a praktyką.
41. Słowo o poezyi wogóle, mianowicie o kolejach, przez jakie przechodziła poezya narodowa.
42. „Wallenrod“ Mickiewiczowski pod względem historii i sztuki.
43. Wstęp do konstytucyi 3go maja.

SEMESTR ZIMOWY 1846/47 ROKU.

44. Stanowisko Straussa w dziele jego: „Życie Chrystusa“.
45. O Janie Kochanowskim.
46. Kilka uwag nad ekonomią polityczną.
47. O świecie.
48. Zjazd Maksymiliana I., cesarza z Władysławem, królem Węgierskim i Zygmuntem, królem polskim.
49. Rozwój historyczny niektórych teorii politycznych.
50. Opis Buska i okolicy, część I.

SEMESTR LATOWY 1847 ROKU.

51. Opis Buska i okolicy; część II. Zob. nr. 50.
52. Opis bitwy pod Byczyną.
53. Stosunek moralności do poezyi.
54. Rozbiór głównych myśli zawartych w dziele J. J. Rousseau: „O początku i fundamencie nierówności pomiędzy ludźmi.“
- 55 i 56. O stanie wewnętrznym Polski w ciągu jej dziejów — w dwóch częściach.
57. Konstytucya 3go maja.

58. O wpływie duchowieństwa na oświatę w Polsce.
59. O zwyczajach ludu Krakowskiego.
60. O rozwoju literatury słowiańsko-polskiej aż do Jagiellły.
61. O przyczynach tworzenia się w dzisiejszych czasach towarzystw.

SEMESTR ZIMOWY 1847|48 ROKU.

62. Kilka słów o duchu wojen krzyżowych.
63. Nierząd w Polsce po śmierci Mieczysława II oraz wstąpienie na tron Kaźmirza.
64. Kilka słów o duchu religii słowiańskiej i o bożkach dawnych Polaków.
65. Historyczny wywód szlachectwa.
66. O pojęciu państwa.
- 67 i 68. Kilka uwag nad położeniem teraźniejszym Czechów; w dwóch częściach.
69. Wycieczka do „Górnego Szląska.“

W CZASIE LATOWEGO SEMESTRU ROKU 1848

pozostawała czynność towarzystwa w zawieszeniu*).

SEMESTR ZIMOWY 1848|49 ROKU.

- 70 i 71. Rzut oka na przyczyny, które wywołały rewolucyę francuską 1788 r.; w dwóch częściach.
72. O wschodniej części „Prus Zachodnich.“
73. Jaki był stosunek Bolesława Chrobrego do państwa niemieckiego?
74. O romantyczności w ogóle, o Bohdanie Zaleskim i o statnim jego pomacie: „Duch od stępu.“
75. Rzut oka na powody zbliżenia a następnie połączenia się Litwy z Polską.
76. Uwagi nad prawami w gólności, a w szczególności nad prawami polskimi z przytoczeniem mężów, którzy w tej gałęzi naukowej najwięcej dla naszego narodu pracowali.

* Porównaj stronę 9.

77. O panowaniu Kaźmirza Wielkiego.
78. Jakie szkody poniosła Polska przez brak stanu miejskiego.

SEMESTR LATOWY 1849 ROKU.

79. O elekeyi królów polskich.
80. Publiczne prawo w Polsce.
81. Bezkrólewie po śmierci Władysława*).

SEMESTR ZIMOWY 1849/50 ROKU.

82. O znaczeniu, stanowisku i posłannictwie Słowian.
83. Pogląd historyczno-krytyczny na medycynę sądową w Słowiańszczyźnie, a szczególnie w Polsce, część I.
84. Dzieje Kozactwa.
85. O stosunkach społecznych w Słowiańszczyźnie.
86. Kilka myśli o panslawizmie.
87. Krytyka powieści: „Zamek Krakowski“ ze wstępem zawierającym krótki rys romansu polskiego.
88. Czy Polacy należycie obowiązкови narodowemu odpowiadają?
89. Oświata jest głównym warunkiem bytu naszego narodu.
90. O wpływie prawa rzymskiego na prawo polskie.

SEMESTR LATOWY 1850 ROKU.

91. O przejściu praw niemieckich do Polski i przyczynach jego w ogółności.
92. O potrzebie koniecznej uczenia się języków słowiańskich.
- 93 i 94. O zjeździe w Łucku Władysława Jagielly z cesarzem Zygmuntem 1429 r.; w dwóch częściach.
95. Pogląd historyczno-krytyczny na medycynę sądową w Polsce; część II. Zobacz nr. 83.
96. O życiu studenckiem.

*) Wskutek epidemii grasującej w Wrocławiu posiedzenia nie odbywały się przez miesiąc czerwiec i lipiec.

SEMESTR ZIMOWY 1850/51 ROKU.

97. Życie i pisma Elz. Jaraczewskiej.
98. Zaprowadzenie Chrześcijaństwa do Polski.
99. Dla czego protestantyzm nie przyjął się w Polsce.
100. O stosunku Mieczysława i Bolesława do cesarzów niemieckich.
101. O konieczności poznania i zgłębienia prawa polskiego.
102. Pogląd historyczny na najnowsze stosunki europejskie, a szczególnie polskie.
103. O dziesięcinie w Polsce od zaprowadzenia chrześcijaństwa aż do Kaźmirza Wielkiego.
104. Pogląd na historią Prus Zachodnich.

SEMESTR LATOWY 1851 ROKU.

105. Jedną z głównych przyczyn upadku Polski były niezgody wewnętrzne.
106. Kilka słów o Niemcewiczu i o główniejszych jego utworach.
107. O powołaniu młodzieży polskiej.
108. Era przedchrześcijańska prawa polskiego.
109. O uporządkowaniu statutu Wiślickiego
110. Epoka druga (do Krzywoustego) starożytności prawa polskiego.
- 111 i 112. O stosunkach włościańskich; w dwóch częściach.

SEMESTR ZIMOWY 1851/52 ROKU.

113. O prawie spadkowem w Polsce podług statutu Wiślickiego.
114. Krzyżacy i Polska aż do ostatniego zawojowania Prus, czyli aż do r. 1285.
115. O pierwszych trzech epokach literatury polskiej.
116. O prawie spadkowem w miastach polskich.
- 117 i 118. O fundacyi biskupstwa poznańskiego i wzniesienie metropolii gnieźnieńskiej oraz o założeniu biskupstwa krakowskiego; w dwóch częściach.
119. O muzyce w Polsce.
120. O Samuelu Zborowskim.
121. Protestantyzm w Polsce od Zygmunta Igo aż do śmierci Zygmunta IIgo.

122. Rólnictwo, któremu oddawali się Polacy, jak wpływało na ich charakter i obyczaje?
123. O małżeństwach u Słowian aż do roku 1250.
124. O Karpińskim i jego pismach.

SEMESTR LATOWY 1852 ROKU.

125. Uwagi nad „Nieboską Komedją“.
126. 127 i 128. O Jerzym Lubomirskim; w trzech częściach.
129. O Żydach.
130. Wiadomości o urządach sądowniczych w Polsce od czasów najdawniejszych aż do wstąpienia na tron Władysława Jagiełły.
131. Co wpływało na wzrost wymowy w Polsce?

SEMESTR ZIMOWY 1852/53 ROKU.

132. Trzy chwile; obraz humorystyczny.
133. Uwagi nad Panem Tadeuszem.
- 134 i 135. Bolesław I, król polski. (Powieść); w dwóch częściach.
136. Tron dziedziczny w Polsce pod względem familijnych stosunków Piastów i Jagiełłów.
137. O „Konradzie Wallenredzie“.

Przerwa wskutek wypadków wymienionych na stronie 10tej.

SEMESTR LATOWY 1855 ROKU.

138. 139 i 140. Obór Zygmunta III; w trzech częściach.
141. O satyrach Krzysztofa Opalińskiego.
- 142 i 143. Jak pojmowane być winny i czem są dla nas Polaków teorye gospodarstwa narodowego i jak je w naszym położeniu stosować mamy; w dwóch częściach.
144. O pieśni historyczno-narodowej.
145. O stanowisku duchowieństwa do króla a Rzymu w pierwszym wieku po wprowadzeniu Chrześcijaństwa do Polski.

SEMESTR ZIMOWY 1855|56 ROKU.

- 146. O życiu dra Marcinkowskiego.
- 147. Kilka słów o dumkach Olizarowskiego.
- 148. Kilka słów o cywilizacji Słowian.
- 149. O życiu pośmiertnem u Greków.
- 150. Stan oświecenia i nauk wspólnych w Polsce aż do czasów Krzywoustego.
- 151. Przejście z świata marzeń do świata czynu.

SEMESTR LATOWY 1856 ROKU.

- 152. O pojedynku Samuela Zborowskiego i ostatnich jego dniach.
- 153. O krasomówstwie wieku Zygmuntownskiego.
- 154 i 155. O znaczeniu i godności wojewody w Polsce: w dwóch częściach.

SEMESTR ZIMOWY 1856|57 ROKU.

- 156. Charakter i polityka Władysława IV., króla polskiego.
- 157 i 158. Pierwotny stosunek Krzyżaków do Konrada Mazowieckiego; w dwóch częściach.
- 159 i 160. Krytyczny pogląd na historią niewiasty.
- 161. Co przyczyniło się do zakwitu wynowy polskiej w wieku XVI.?
- 162. Porównanie charakteru ludu polskiego i niemieckiego.
- 163. Wpływ filozofii na pojęcie nasze.
- 164. Zasady moralności podług Hezydada.
- 165. Kilka uwag nad konstytucyą 3go maja.
- 166. Imieniny dziewczyny. (Poezya).
- 167. Różnica między klasycznością i romantycznością.
- 168. Nie tylko w religijnym, ale i w towarzyskim względzie przez religię chrześcijańską nowe i piękniejsze dla rodu ludzkiego rozpoczęło się życie.
- 169. O sławie i upadku Ottokara (odeczytano w języku czeskim).

SEMESTR LATOWY 1857 ROKU.

- 170. O stanowisku kobiety u Rzymian.
- 171. O sławie i upadku państwa Wielko-Morawskiego (czytano w języku czeskim).

172. Krótki pogląd na literaturę czeską, a zwłaszcza na
teraźniejszą.
173. O dumie narodowej.
174. Charakterystyka pism Książnina.
175. Słów kilka dotyczących się korony polskiej w XVtym
wieku i wpływie jej na umysły panów rzeszę nie-
miecką składających.
176. O gawędach i rymach Kondratowicza.
177. O zasługach Karóla I., króla czeskiego.
178. O panowaniu Wazów w Polsce.

SEMESTR ZIMOWY 1857|58 ROKU.

179. O mennictwie polskiem.
180. O religii pierwotnych Słowian.
181. Stan polityczny i moralny ze wstąpieniem na tron
Augusta III.
182. Krótki pogląd na panowanie Jana Kaźmirza.
183. Krótki rys sądownictwa w Polsce.
184. Analiza VII. księgi Pana Tadeusza.
185. Uwagi nad Goszczyńskiego poematem „Król Zameczyska“.
186. Porównanie nowożytnych poetów czeskich z polskimi.
187. O życiu i pismach Jana Kochanowskiego.
188. O poezji romantycznej.
189. O życiu i pismach Sarbiewskiego.
190. O prawach i sądownictwie mieszczan polskich w epoce
Piastów.

SEMESTR LATOWY 1858 ROKU.

191. O służbie wojskowej w dawnej Polsce.
192. Uwagi nad działaniem Jezuitów w Polsce (do pierw-
szego podziału),
193. O korzyściach i nieudolnościach sejmów w Polsce.
194. O życiu Kaźmirza Brodzińskiego.
195. O rozwoju i wartości „Ody“ za Stanisława Augusta.
196. Uwagi krytyczne nad satyrami Węgieńskiego, Krasi-
ckiego i Naruszewicza.
197. Polska od roku 1758—1766.
198. Idea słowiańska w historii, piśmiennictwie i religii.
199. Uwagi nad rękopismem Krółodworskim.

SEMESTR ZIMOWY 1858/59 ROKU.

- 200 i 201. Stan Polski od śmierci Jana III. aż do konfederacyi Barskiej i pierwsze trzy miesiące jej działania.
- 202. O zasługach Stefana Batorego około Rzpltej Polskiej.
- 203. O niebie w mytologii słowiańskiej.
- 204. O zasługach Chrystyanizmu w Polsce.
- 205. O Ludwiku Węgierskim i gminowładztwie w Polsce.
- 206. Jakich praw używano w Polsce przed statutem Wiślickim.
- 207. O początkach teatru w Polsce.
- 208. Rzut oka na rozwój cywilizacyi w Polsce.
- 209. O towarzystwach literackich w Polsce.
- 210. O konfederacyi Gołabskiej.

SEMESTR LATOWY 1859 ROKU.

- 211. O Janie Kochanowskim.
- 212. O Konfederacyi Barskiej; część trzecia, zob. No. 200.
- 213. O satyrach Opalińskiego.
- 214. Jaką mają wartość pamiętniki Paska.
- 215. Krótki rzut oka na dzieję Kozaków do czasu unii wyznań za Zygmunta III.
- 216. O obfitości ziemi polskiej w płody kopalne.

SEMESTR ZIMOWY 1859/1860 ROKU.

- 217. Chrzęścianstwo do Polski, zkąd właściwie przybyło?
- 218. O życiu i pismach Górnickiego.
- 219. Historya Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego w Wrocławiu.
- 220. Dzisiejsze W. Ks. Poznańskie pod względem oświaty od zaprowadzenia Chrzęścianstwa aż do Konarskiego.
- 221. Poezya własnego utworu.
- 222. Podobieństwa i różnice pomiędzy Maryą Malczewskiego i Werterem Goethego.
- 223. Co rozumieć należy przez historiją polską i jakie są warunki dobrego historyka polskiego.
- 224. O upadku Konstantynopola i skutkach bezpośrednich tego zdarzenia na Słowiańszczyznę.
- 225. O pieśniach narodowych serbskich.
- 226. Polska i idea wszechsłowiańska.

SEMESTR LATOWY 1860 ROKU.

- 227. Obraz sejmu polskiego.
- 228. O Kozakach zaporowskich.
- 229. Projekt prac wspólnych.
- 230. O zwyczajach Serbów łużyckich.
- 231. Przekład trzech pieśni Szylera.
- 232. O życiu i pismach Węgierskiego.

SEMESTR ZIMOWY 1860 61 ROKU.

- 233. O Światowidzie.
- 234. O życiu religijnem dawnych Słowian w czasach przedchrześcijańskich.
- 235. O życiu publicznem dawnych Słowian w czasach przedhistorycznych.
- 236. O świętach ludowych i uroczystościach u Słowian przedchrześcijańskich.
- 237. O kapłanach i świątyniach słowiańskich.

SEMESTR LATOWY 1861 ROKU.

- 238. O sejmie i senacie.
- 239. O urządach wielkich.
- 240. O stosunku wysokiego duchowieństwa do rządu świeckiego.
- 241. O wojsku stałem i pospolitem ruszeniu.
- 242. O funduszach Rzpltej czyli o dochodach, podatkach i ściąganiu takowych, o urzędnikach w administracyi skarbowej; część I.
- 243. Historya miast polskich za Jagiellonów.
- 244. O edukacyi publicznej.
- 245. O Kozakach.
- 246. O związku dziejowym Prus Zachodnich z Polską.
- 247. O panowaniu Sasów.
- 248. O panowaniu Stanisława Augusta.
- 249. O związku historyi polskiej z literaturą narodową; część I.

SEMESTR ZIMOWY 1861 62 ROKU.

- 250. O sejmie polskim.
- 251. O Kozakach zaporoskich.

- 252. O pospolitem ruszeniu w Polsce.
- 253. O urzędnikach dworskich.
- 254. O prawie miast.
- 255. O związku historii polskiej z literaturą narodową; część II. Zob. No. 249.
- 256. O funduszach Rzpltej czyli o dochodach, podatkach i ściąganiu takowych, o urzędnikach administracyi skarbowej; część II. Zob. No. 242.
- 257. O ofiarach u Słowian.

SEMESTR LATOWY 1862 ROKU.

- 258. O satyrze i satyrykach we „Wieku Zygmunto wskim“.
 - 259 i 260. Rozbiór „Nieboskiej Komedyi“; w dwóch częściach.
 - 261. Porównanie Jana Kochanowskiego z Horacym.
- Na innych posiedzeniach tego semestru miewano ustne wykłady historyczne.

SEMESTR ZIMOWY 1862 63 ROKU.

- 262. O panowaniu Jana Olbrachta i Aleksandra.
 - 263. O Małczeskim i jego Marvi.
 - 264. O Goszczyńskim i jego pismach.
 - 265. O Zygmuncie Anguście.
 - 266. O sielance i sielankopisarzach w „Epoce Zygmunto wskiej“.
 - 267 i 268. Słowacki w obec XIX. wieku i narodu polskiego; w dwóch częściach.
- Od lutego do listopada 1863 roku czynności Towarzystwa były w zawieszeniu.

SEMESTR ZIMOWY 1863 64 ROKU.

- 269. O Brodzińskim, jako ojcu romantyków.
- Na innych posiedzeniach tego semestru miewano ustne wykłady historyczne.

SEMESTR LATOWY 1864 ROKU.

- 270, 271 i 272. Kilka słów o mytologii słowiańskiej; w trzech częściach.

- 273 i 274. O stosunkach ekonomicznych w Polsce; w dwóch częściach.
275 i 276. O wojnach tureckich; w dwóch częściach.

SEMESTR ZIMOWY 1864/65 ROKU.

277. O życiu i pismach Eschilesa.
278. O Augustie II.
279. O Augustie III.
280. Dzieje Polski za panowania Stanisława Augusta do pierwszego podziału Polski.
281 i 282. Zawiazek, dzieje i upadek Kozactwa oraz stosunek i wpływy tegoż na dzieje i politykę dawnej Rzpltej polskiej; w dwóch częściach.
283. Rozwój logiki greckiej i zastosowanie jej we filozofii chrześcijańskiej.
284 i 285 O sejmie wielkim i Targowicy; w dwóch częściach.
286. O życiu i pismach Jana Innocentego Patrycego.

SEMESTR LATOWY 1865 ROKU.

287. O istocie i zadaniu filologii.
288. O powstaniu stanu rycerskiego w Polsce.
289. O legionach polskich.
290. O poezji rosyjskiej aż do wystąpienia Puszkina.
291. Historia architektury w Polsce.
292. O przebiegu reformacyi w Polsce.

SEMESTR ZIMOWY 1865/66.

293. O kampanii polskiej 1792.
294 i 295. O zarazach w Polsce.
296. O życiu Kościuszki.
297. O ubiorach w Polsce.
298. O konfederacyi Barskiej i jej upadku.
299. O znaczeniu Zaporozża.
300 i 301. Rzut oka na rozwój medycyny w Polsce od czasów najdawniejszych aż do wstąpienia na tron Wazów t. j. do r. 1587; w dwóch częściach.

- 302 i 303. O „Nieboskiej Komedyi“ Krasińskiego; w dwóch częściach.
304. O władzy królewskiej w Polsce.

SEMESTR LATOWY 1866 ROKU.

- 305 i 306. Krótki przebieg sprawy polskiej na kongresie Wiedeńskim; w dwóch częściach.
307. O wpływie literatury starożytnej na rozwój literatury polskiej w wieku XVI.

Dalsza czynność Towarzystwa w tym semestrze prze-
rwaną została, ponieważ nieomal wszyscy członkowie pod
broń powołani zostali.

SEMESTR ZIMOWY 1866|67 ROKU.

308. Co spowodowało Jana Sobieskiego do niesienia po-
mocy Austrii?
309 i 310. Życie Świętopełka; w dwóch częściach.
311 i 312. O poezyi polsko-łacińskiej od najdawniejszych
czasów do Sarbiewskiego; w dwóch częściach.
213 i 314. O języku Kaszubskim; w dwóch częściach.
315 i 316. Bunt kozackie i otwarte ich wojny pod Chmiel-
nickim do pokoju pod Zwańcem; w dwóch częściach.
317. Sąd Mochnackiego o „Grażynie“ i Wallenrodzie“.

SEMESTR LATOWY 1867 ROKU.

318. Rzut oka na stan królestwa kongresowego od r. 1815
do 1828.
319. Jakim był urząd marszałków w Polsce?
320. Historyczny pogląd na sprawę polską na kongresie
Wiedeńskim.
321. O deklinacyi przymiotników w języku polskim (pracę
tę odczytał p. Prasek jako gość).
322. Stanowisko Kajetana Koźmiana jako poety.
323. Fryderyk II., a pierwszy podział Polski.

SEMESTR ZIMOWY 1867|68 ROKU.

- 324. O komisji edukacyjnej w Polsce.
- 325 i 326. O mytologii słowiańskiej; w dwóch częściach.
- 327. Jan KoCHANOWSKI i stanowisko jego w literaturze.
- 328. O koronacji Zygmunta III. na króla polskiego.
- 329. O życiu i satyrach Opalińskiego.
- 330. O zasługach Konarskiego około dobra narodu.
- 331. O pisowni „Oświaty“ w obec pisowni Małeckiego; część I.

SEMESTR LATOWY 1868 ROKU.

- 332 i 333. O pisowni „Oświaty“ w obec pisowni Małeckiego; część II. i III. Zob. No. 331.
- 334—347. Rozbiór krytyczny Anhelego; w czterech częściach.

SEMESTR ZIMOWY 1868|69 ROKU.

- 348. O ile nieuzasadnioną jest w historii polskiej nazwa dziejów bajecznych?
- 349. Jakie były wojen Kozaków z Polską przyczyny?
- 350. Życie i zasługi prof. dra Purkyněgo.
- 351. Konfederacja Barska i Targowicka w obec narodu.
- 352. O „liberum veto“.
- 353. Historia akademii Wileńskiej.

SEMESTR LATOWY 1869 ROKU.

- 354. O Karolu Szajnosze.
- 355. Sebastian Klonowicz.
- 356. Stanisław Konarski.
- 357. Adam Naruszewicz.
- 358. O poezji ludowej u Słowian.
- 359. O imięstwach na „szy“.

SEMESTR ZIMOWY 1869|70 ROKU.

- 360. Ks. Hugon Kołłątaj.
- 361. O Bogdanie Zaleskim.

- 362. O końcówkach VI. i VII. przypadku w deklinacyi przymiotników polskich.
- 363. O Kaźmirzu Brodzińskim.
- 364. Jan Śniadecki.
- 365. O Małeckim i Malinowskim, jako gramatykach polskich w ogóle.

SEMESTR LATOWY 1870 ROKU.

- 366 367. O stosunku katolicyzmu do idei narodowej w Polsce; w dwóch częściach.
- 368 i 369. Jezuici w Polsce; w dwóch częściach.
- 370, 371 i 372. O konfederacyi Barskiej; w trzech częściach.
- 373. O fizyologii w ostatnich czasach w Polsce.

SEMESTR ZIMOWY 1870|71 ROKU.

- 374. Streszczenie dzieła Hüppego: „Die Verfassung Polens“.
- 375. O założeniu „Akademii Krakowskiej“.
- 376. Goszczyńskiego „Zamek Kaniowski“
- 377. Ruś w X. wieku.
- 378. Walki Bolesława Krzywoustego z Pomorzanami.
- 379. Oczenie rozprawy dra Wituskiego: „O życiu i dziele optycznem Witelliona“.

SEMESTR LATOWY 1871 ROKU.

- 380. O Słowackiego „Mazepie“.
- 381. Stefan Garczyński.
- 382. Czemu dynastia czeska w Polsce utrzymać się nie mogła?
- 383. „Mohort“ Wincentego Pola.
- 384. Kilka uwag o „Maryi Stuart“ Słowackiego.

SEMESTR ZIMOWY 1871|72 ROKU.

- 385. Czy poezya polska w wieku XIX. zasługuje na nazwę romantycznej?
- 386. O życiu i pismach Adama Mickiewicza.
- 387. O zasługach Brodzińskiego w literaturze polskiej.

- 388. O myśli przewodniej w „Konradzie Wallenrodzie“,
- 389. O stanowisku Mickiewicza w literaturze pod względem narodowości.
- 390. O „Maryi“ Malczewskiego.
- 391. Bibliografia astronomiczna polska w XIX. wieku.
- 392. Podanie o Kraku i Wandzie.
- 393. Piotr Skarga.
- 394. „Margier“.

SEMESTR LATOWY 1872 ROKU.

- 395. O sielankach Szymona Szymonowicza.
- 396. Reformacya w Polsce aż do chwili jej największego wzrostu.
- 397. Żywot i działanie Jana Śniadeckiego.
- 398. O stanowisku Mickiewicza w literaturze polskiej pod względem narodowości.
- 399. Marcin Bielski, Kochanowski i Skarga, twórcy języka polskiego.

SEMESTR ZIMOWY 1872/73 ROKU.

- 400. Rys dziejów szkolnictwa polskiego w pierwszych dwóch epokach.
- 401. O bitwie na Psiempolu.
- 402. O abdykacyi Jana Kaźmirza.
- 403. O Kornelu Ujejskim i poezyi lirycznej polskiej naszej epoki.
- 404. „Jephthes“, tragedia Jana Zawickiego.
- 405. O „Szubrawcach“.
- 406. O Koperniku.
- 407. O wprowadzeniu prawa Magdeburgskiego do Polski.

SEMESTR LATOWY 1873 ROKU.

- 408. O drugiej wyprawie Władysława Warneńczyka do Turcyi w r. 1444.
- 409. O powstaniu szlachty w Polsce.
- 410. Sebastian Klonowicz i poemat jego „Flis“.
- 411. O życiu profesora Jana Purkyného i kilku jego pracach.
- 412. O panowaniu Stefana Batorego i jego polityce.

- 413. Seweryna Goszczyńskiego „Zamek Kaniowski“.
- 414. O unii Litwy z Polską; część I.

SEMESTR ZIMOWY 1873|74 ROKU.

- 415. O początkach unii Litwy z Polską; część II.
- 416. O Masławie.
- 417. O młodości Mickiewicza.
- 418. O władzy monarchicznej w Polsce.
- 419. O władzy zwierzchniczej w miastach polskich, rządzących się prawem magdeburskiem.
- 420. O „Wojnie Chocimskiej“ Krasickiego i Wacława Potockiego.
- 421. Konarski i jego zasługi.
- 422. O zasługach Brodzińskiego około literatury Polskiej.
- 423. Grochowski, Kłonowicz, Kochanowski jako satyrycy polscy.
- 424. Teorya p. Konstantego Małkowskiego o znikłym narzeczu lechickim.
- 425. Kilka uwag w sprawie miejsca spoczynku św. Wojciecha.

SEMESTR LATOWY 1874 ROKU.

- 426. Słowackiego „Balladyna“ i „Lilla Weneda“.
- 427. Poezya romantyczna polska i ocenienie jej przez krytyków warszawskich.
- 428. Stanowisko Polski za Jana Sobieskiego w obec polityki Ludwika XIV.
- 429. O systemie dwuizbowym w Polsce.
- 430. Stanisław Szczepanowski wobec kroniki Kadłubka, Galla i dzisiejszej kroniki.
- 431. O życiu i zasługach Purkynego.
- 432. O zasługach Kaźmirza Wielkiego około wewnętrznego urzędu Polski.
- 433. Obrona Częstochowy podług „Nowej Gigantomachii“ Kordeckiego.
- 434. Ostatnia walka Litwy pogańskiej.

SEMESTR ZIMOWY 1874|75 ROKU.

- 435. O tragedyi „Na Ukrainie“.
- 436. Dyplomacya dworu polskiego przy elekcji cesarza Karola V.

437. Literatura gramatyczna w Polsce począwszy od Kopczyńskiego
- 438 i 439. Historyczny rozwój muzyki w Polsce.
440. Stanowisko poezji Mickiewicza wobec narodu polskiego.
441. Bezkrólewie po Janie III.
442. Krótki pogląd na rozwój historyczny nauk przyrodniczych i matematycznych w Polsce.
443. Ostatni trybun w historyi i dramat Adama Asnyka „Cola Rienzi“.
- 444 i 445. Pisma Edmunda Wasilewskiego i jego stanowisko w poezji polskiej.
446. „Niepoprawni“ Słowackiego.

SEMESTR LATOWY 1875 ROKU.

447. Referat z księgi II. dzieła dra Kreka: „Einleitung in die älteste slawische Litteraturgeschichte“.
448. Rokosz Zebrzydowskiego.
449. Rozbiór poezji El...yego.
450. Ryszard Berwiński, jego życie i pisma.
451. Wykład nauk przyrodniczych w Panteonie Trentowskiego, referat z zeszytu II i III.
452. O odżywianiu organizmu ludzkiego.
453. Referat z pamiętników „hr. Engeströma“.
454. Kobiety w „Irydione“ Krasińskiego.

SEMESTR ZIMOWY 1875/76 ROKU.

455. Krytyczny rozbiór „Konrada Wallenroda“.
456. Mickiewicz jako historyk.
457. Krytyczny rozbiór „Kordyana“.
458. Konstytucya 3 maja, Targowica i sejm grodzieński.
459. O narodowości pierwotnych mieszkańców Pomorza.
460. Prawo karne w Polsce aż do „Statutu Wiślickiego“.
461. Rozbiór krytyczny „Maryny Mnischówny“ Szujskiego.
462. Krasiński i jego „Przedświt“.
463. „Mazepa“ Słowackiego.

SEMESTR LATOWY 1876 ROKU.

464. O „Zamku Kaniowskim“.
465. Pogląd na dzieje Infant od początku ich historycznego rozwoju, aż do wcielenia ich do Rzpltej polskiej.

- 466. Kilka uwag nad gramatycznym polskim i wszechsłowiańskim abecadłem ks. Malinowskiego.
- 467. Znaczenie Kornelii Metelli i Masynissy w „Iydionie” Krasińskiego.
- 468. O teorii Darwina.
- 469. Rozbiór „Ody do młodości”.

SEMESTR ZIMOWY 1876|77 ROKU.

- 470. Kilka uwag nad Słowiańszczyzną XIX. wieku.
- 471. Pogląd na rozwój reformacyi w Polsce od wystąpienia Lutra i Kalwina aż do śmierci Zygmunta Augusta.
- 472. Przyczyny wzrostu i upadku reformacyi w Polsce.
- 473. „Marya Stuart” Słowackiego wobec historyi i sztuki.
- 474. Adama Mickiewicza stosunek do Andrzeja Towiańskiego.
- 475. Teatr polski w epoce Zygmunto-wskiej.
- 476 i 477. Wojna Bolesława Krzywoustego z Henrykiem V. i źródła do niej historyczne; w dwóch częściach.
- 478. Vitelio i stosunek jego do rozwoju optyki.
- 479. Jędrzej Śniadecki jako fizyolog.
- 480. Treny Jana Kochanowskiego jako dzieło sztuki i szkoła naśladowców.

SEMESTR LATOWY 1877 ROKU.

- 481. Życie i dzieła Jana z Głogowy.
- 482. O Margierze.
- 483. Józef Bohdan Zaleski.
- 484. Krasicki i Naruszewicz jako satyrycy.
- 485. O wrażeniach zmysłowych.
- 486. Konfederacya Barska.
- 487. Sprawa polsko-pruska na soborze w Konstancyi.

SEMESTR ZIMOWY 1877|78 ROKU.

- 488. Czternaście dni z wojny 1831 r.
- 489. Kacper Miaskowski.
- 490. Marya Stuart Słowackiego i Szylera.
- 491. O ile „Konrad Wallenrod” i „Grażyna” zgadzają się z prawdą historyczną?
- 492. Historia Wendów z wieku IX. i X.

493. Franciszek Palacki, szkic biograficzny z krótkiem uwzględnieniem dzieł tegoż autora.
494. Kilka słów o filozofii klasycznej, o ile przejął się tą kową Jan Kochanowski, mianowicie o ile się przejął filozofią Horacego.
495. Bolesław Śmiały i śty. Stanisław.
496. Jakie były wojen Kozaków z Polską główne przy-czyny?

SEMESTR LATOWY 1878 ROKU.

497. Pokój w Zapolu 1582 r.
498. Jan Zamojski aż do zgonu Stefana Batorego.
499. Królowa Bona — zły duch Polski.
500. Krótki pogląd na rozwój literatury polskiej w „Okresie Stanisławowskim“ i odrodzenie jej w „Okresie Mickiewicza“.
501. Siła nerwowa i czynności duszy.
502. Zapatrywanie Jana Ostroroga na stósunek kościoła do państwa w Polsce; część I.

SEMESTR ZIMOMY 1878/79 ROKU.

503. Krótki pogląd na historią Żydów w Polsce z uwzględnieniem stanowiska ich prawnego.
504. Zapatrywanie Jana Ostroroga na stósunek kościoła do państwa w Polsce; część II. Zob. No. 502.
505. Krytyczne uwagi nad powieścią Kraszewskiego „Dwa światy“.
506. Germanizm w Polsce po wygaśnięciu dynastji Piastów aż do połączenia Litwy z Polską przez małżeństwo Jadwigi z Jagiełłą.
507. O usadowieniu się Krzyżaków w Prusach.
508. O założeniu „Akademii Krakowskiej“.
509. O powstaniu konstytucji 3 maja.
510. Król Stanisław Leszczyński i wpływ jego na oświatę w Polsce.
511. Skutki wolnej elekeyi w Polsce.

SEMESTR LATOWY 1879 ROKU.

512. Zamiary Napoleona I. względem Polski.
513. Przywileje szlachty polskiej aż do Statutu Wislickiego włącznie.

- 514. Oświata i literatura w Polsce za panowania Augusta III.
- 515. Towiański.
- 516. Fizyologia mowy ludzkiej.
- 517. Filip Buonacorsi i wpływ jego na sprawy polskie za panowania Kaźmirza Jagiellończyka i Jana Olbrachta.
- 518. Co wpłynęło na rozkwit literatury Polskiej w XVI. w.?

SEMESTR ZIMOWY 1879/80 ROKU.

- 519. Intrygi Zborowskich.
- 520. Katarzyna II. w stosunku do Polski.
- 521. O życiu i pismach Jana Sniadeckiego.
- 522. Sebastyan Klonowicz.
- 523. Konferacya Barska.
- 524. Jak się przedstawia postęp ludzki podług poglądów Augusta Cieszkowskiego zawartych w „Ojczenaszu“.
- 525. Mickiewicz, a charaktery Gustawa i Wallenroda.
- 526. Rok 1410.

SEMESTR LATOWY 1880 ROKU.

- 527. Napływ Żydów do Polski od początku wieku XI. do XIV.
- 528. Rozbudzenie życia narodowego w Czechach w wieku naszym.
- 529. O Elżbiecie Drużbackiej.
- 530. Przyczyny szerzenia się reformacyi w Polsce.
- 531. O poezyi ludowej w Polsce.
- 532. O wśródocznem widzeniu.
- 533. Rokosz Gdańszczan za Stefana Batorego.
- 534. Czy słusznie nazwano Kaźmirza, syna Łokietka, Wielkim?
- 535. O istocie historyi według współczesnych historyków.

SEMESTR ZIMOWY 1880/81 ROKU.

- 536. O wychowaniu w Polsce w XVII. i w pierwszej połowie XVIII. wieku.
- 537 i 538. O narzeczu górno-szląskiem pod względem historyczno-gramatycznym; w dwóch częściach.

539. Mickiewicz w stósunku do wypadków w roku 1830.
540. Ogólny pogląd na organizacyą i rozwój siły zbrojnej w Polsce.
541. Miasta w Polsce za Piastów, szczególnie pod względem wewnętrznego ich rządu i sądownictwa.
542. O szkołach polskich w epoce Piastów.
543. O organizacyi sądów szlacheckich w Polsce za królów obieralnych.
544. Myśl przewodnia w rozprawie Karóla Libelta „O miłości ojczyzny“.
545. Stósunek Zygmunta Augusta do reformacyi.
546. Stan medycyny w Polsce w drugiej połowie XVIII. i XIX. wieku.
547. Referat z dzieła Józefa Szujskiego: „Odrodzenie i reformacya“.

SEMESTR LATOWY 1881 ROKU.

548. Usiłowania względem połączenia Szlaska z Polską po r. 1335.
549. Antagonizm między polityką francuską a austryacką za panowania króla Jana III.
550. „Wojna Chocimska“ Krasickiego a Wacława Potockiego.
551. Fizyokraci w stósunku do Polski.
552. Referat z prac prof. Szujskiego i Smolki o Janie Długoszu.
553. Mikołaj Kopernik we Włoszech.
554. Referat z dzieła: „Literatura poznańska w pierwszej połowie bieżącego stulecia.“
555. Litwa wobec chrześcijaństwa przed r. 1386.
556. Malczewski jako poeta narodowy i jako poeta ogólny.
557. O prawie ciężkości w fizyologii.

SEMESTR ZIMOWY 1881/82 ROKU.

558. Uwagi do pierwszego tomu „Sejmu Czteroletniego“ ks. W. Kalinki.
559. W jaki sposób przedstawił Mickiewicz walki Krzyżaków z Litwą?

560. Stósunek Polski do soboru trydenckiego.
561. Stósunek Szymonowicza do Teokryta, z poglądem na powstanie sielanki.
562. Referat z dzieła Sieniawskiego: „Pogląd na dzieje Słowian północno-zachodnich.
563. Wstęp do dokumentów ostatnich lat panowania Stanisława Augusta ks. W. Kalinki.
564. Kilka słów o dramacie Jana Kochanowskiego: „Odprowa posłów greckich“ z poszczególnem uwzględnieniem jego satyrycznego znaczenia.
565. Świecka poezya czeska w XIII. i XIV. wieku.
566. Kaźmirz Wielki wobec sądu dra Caro a prof. Szujskiego.
567. Sprawa rólnictwa i kwestya włościańska u Staszycza i jego bezimiennego komentatora, autora „Uwag nad uwagami“.

SEMESTR LATOWY 1882 ROKU.

568. O „Fraszkach“ Kochanowskiego.
569. Jezuiici w Polsce.
570. Kaszuby, podług poematu Derdowskiego: „O panu Czorlińscim, co do Pucka po sece jachoł“; kilka słów o całym utworze.
571. Charakterystyka Stanisława Poniatowskiego podług dzieła Kl. Kanteckiego: „Stanisław Poniatowski, kasztelan krakowski, ojciec króla Stanisława Augusta“.
572. Powstanie i ustrój społeczeństwa polskiego według ostatnich badań pp. Bobrzyńskiego, Piekocińskiego i Smolki.
573. Tadeusz Kościuszko jako wódz i żołnierz.
574. O przybłódkach migawkowych na powierzchni błon słuzowych u zwierząt klas wyższych i niższych.

SEMESTR ZIMOWY 1882|83 ROKU.

575. Muza domowa, czyli niewydane i nieznanne po większej części poezye Zbigniewa Morsztyna.
576. Powstanie polskie z roku 1794 podług Zajączka, Lelewela i Kitowicza.

577. Zajazdy według prawa polskiego, a zajazd w „Panu Tadeuszu“.
578. O pierwszych pracach Kaźmirza Brodzińskiego.
579. Szkic czasów porozbiorowych w Polsce do upadku Księstwa Warszawskiego z uwzględnieniem poezji polskiej, o ile była odzwierciedleniem tego okresu.
580. O myśli przyrodniej w „Ojczenaszu“ Cieszkowskiego.
581. Kilka uwag nad Krasińskiego przedmową do „Przedświtu“.
582. Życie szlachty na Litwie podług wiadomości brukowych z poglądem na „Towarzystwo Szubrawców“.

SEMESTR LATOWY 1883 ROKU.

583. Charakterystyka społeczeństwa warszawskiego oparta na fraszkach i na anekdotach Alojzego Żółkowskiego.
584. Egoizm i zapal młodzieńczy w „Odzie do młodości“.
585. Zapasy Krzyżaków z Litwą.
586. Życiorys Klonowicza podług najnowszych źródeł.
587. Ryszard Berwiński w swoich poezjach.
588. Nowe lato, święto starosłowiańskie; część I.
589. Purkyně, twórca teorii komórkowej.

SEMESTR ZIMOWY 1883/84 ROKU.

590. Brodzińskiego „Wiesław“ jako początek poezji romantycznej.
591. Nowe lato, uroczystość starosłowiańska; część II. Zobacz No. 588.
- 592 i 593. Zabiegi o koronę polską w czasie bezkrólewia po Janie Kaźmirzu.
Część I. Czas od abdykacji Jana Kaźmirza do zwołania sejmu konwokacyjnego;
część II. Sejm konwokacyjny.
594. O dramacie Juliusza Słowackiego: „Niepoprawni“.
- 595 i 596. Streszczenie i rozbiór krytyczny dramatu Słowackiego: „Marya Stuart“; w dwóch częściach.
597. Epikureizm, referat z rozprawy Świętochowskiego.
598. Towianizm a Mickiewicz.

599. Kilka chwil z podróży Mickiewicza po Niemczech w roku 1829.

SEMESTR LATOWY 1884 ROKU.

600. „Marya“ Malczewskiego w stósunku do tła jej historycznego.
601. Rozbiór poematu Zaleskiego: „Duch od stepu“.
602. „Odprawa posłów greckich“, jej powstanie i wzory.
603. O „Trenach“ Jana Kochanowskiego.
604. O zjawiskach optycznych w powietrzu.

SEMESTR ZIMOWY 1884—85 ROKU.

605. Parweniusze w Olimpie słowiańskim.
606. Sprawa zamęścia Jadwigi.
607. Monety polskie aż do r. 1500. *napis. Gierszewski.*
608. Stósunek pomiędzy Mickiewiczem a Słowackim.
609. Korespondencya Mickiewicza z Moskwy do współwzgnąnców.
610. Przyczyny reformacyi w Polsce.
611. Odyniec jako poeta.
612. O dramacie Mickiewicza: „Konfederaci Barsey“.
613. Geneza i myśl przewodnia 3ciej części „Dziadów“.

SEMESTR LATOWY 1885 ROKU.

614. Krytyczne studia nad życiem Mazepy.
615. Reformy monetarne w Polsce za ostatnich Jagiellonów.
616. Sonet Mickiewiczowski.
617. Żydzi w Polsce za Kaźmirza III.
618. „Jasiński“, dramat Adama Mickiewicza.
619. Znaczenie tworów przyrody w pieśniach, podaniach, zabobonach gminnych i w poezyi Mickiewicza.
620. Szczątki życia organicznego w systemie silaurskim.

SEMESTR ZIMOWY 1885|86 ROKU.

- 621. „Nieboska Komedya“ w stósunku do obecnych prądów społecznych.
- 622. Koń w Polsce.
- 623. Kazanie sejmowe Skargi.
- 624. Jakim okolicznościom zawdzięczał Stanisław August tron polski.
- 625. Jan Kochanowski w życiu i pismach jako poeta narodowy.
- 626. Streszczenie i rozbiór tragedyi Słowackiego: „Beatrix Cenci“.
- 627. Konrad Wallenrod w poemacie Mickiewicza a w świetle historyi.
- 628. Krasicki i najpierwsze jego utwory w stósunku do współczesnej mu epoki.
- 629. Przyjaźń w życiu Mickiewicza.
- 630. Krzyżacy i Litwini w „Margierze“ Syrokomli.

Oprócz tego czytano 2 akty dramatu Shellego: „Rodzina Cencich“ w tłumaczeniu.

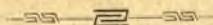
SEMESTR LATOWY 1886 ROKU.

- 631. Historia medycyny w Polsce aż do założenia Akademii Krakowskiej.
- 632. Streszczenie i rozbiór powieści poetycznej Juliusza Słowackiego: Lambro.
- 633, 634 i 635. Mikołaj Kopernik w świetle główniejszych o nim publiakcyi z tego stulecia; w trzech częściach.

Dalsze czynności towarzystwa przerwane wskutek rozwiązania na dniu 3 lipca 1886 r.; zob. zakończenie „Pamiętnika“.

SPIS CZŁONKÓW.

Spis ten obejmuje członków należących do Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego od maja 1836 r. do lipca 1886 r. Pierwsza liczba obok nazwiska z prawej strony oznacza rok wstąpienia, druga rok wystąpienia każdego członka. Jeśli jest tylko jedna liczba, to znak, że obok nazwany członek należał do towarzystwa tylko w tym roku, który liczba wskazuje. Członkowie, których nazwiska oznaczone gwiazdką, należeli do towarzystwa w chwili jego rozwiązania. Dr. J. Purkyně w spisie członków nie pomieszczony dla tego, że jako profesor był uważany raczej za opiekuna towarzystwa, aniżeli za rzeczywistego członka.

1. **Matecki Teodor Teofil**; senior 1836—1837.
2. **NEUMAN**. 1836.
3. **PALICKI** Bogusław. 1836—1839.
4. **MAYER** Gustaw. 1836—1838.
5. **NIEMOJOWSKI** Felix. 1836—1837.
6. **KAPUŚCIŃSKI**. 1836 *).
7. **Tarnowski Józefat**. 1836—1837.
8. **Wicherkiewicz Jan Alojzy**. 1836—1838.
9. **Pokorny Michał**. 1836—1837.
10. **Sokolnicki Michał**. 1836—1839.
11. **Magdziński**. 1836—1837.
12. **Cielecki Edmund**. 1836.
13. **Tabernacki Konstanty**. 1836—1838.
14. **Kramarkiewicz Wiktoryn**. 1836—1839.
15. **Niedźwiedziński Stanisław**. 1836—1839.
16. **Karwowski Adam**. 1836—1838.
17. **Dahlmann Piotr**. 1836—1839.
18. **Nieszczewski Michał**. 1836—1840.
19. **Grosseck Franciszek**. 1836—1837.
20. **Grzeška Franciszek**. 1836—1837 **).
21. **Bniński**. 1836—1837.
22. **Jabłkowski**. 1836—1838.
23. **Kotecki**. 1836.

*) 1—6 najpierwsi członkowie.

**) 7—20 członkowie, którzy na wezwanie Mateckiego z dnia 18 czerwca 1836 wstąpili do Towarzystwa.

24. Bronikowski Antoni 1837—1839.
25. Mosbach August. 1837—1845, kasyer; sekretarz.
26. Berwiński. 1837—1839.
27. Meissner. 1837—1839.
28. Sulimirski 1837.
29. Raczyński. 1837—1838.
30. Mroziński. 1837—1838.
31. Węzyk. 1837—1840.
32. Gruszczyński. 1837—1839.
33. Szukiewicz. 1838—1839.
34. Kunow. 1838—1839.
35. Bartoszkiewicz. 1838—1839.
36. Mikulicz. 1838—1839.
37. Goniewski. 1838—1839.
38. Kręski. 1838—1839.
39. Potworowski. 1838—1839.
40. Zychliński. 1838—1839.
41. Sokolnicki. 1838—1839.
42. Paluszkiewicz Antoni Bolesław. 1839—1842, kasyer.
43. Frasunkiewicz. 1839.
44. Kurowski. 1839.
45. Bilewicz. 1839—1840.
46. Janiszewski. 1839—1840.
47. Kühn. 1839—1840.
48. Słotta. 1839—1840.
49. Kania. 1839—1840.
50. Masłowicz. 1839—1840.
51. Knast. 1839—1840.
52. Baczyński. 1839—1840.
53. Duliński. 1839—1840.
54. Kurnatowski. 1839—1840.
55. Skarzyński. 1840.
56. Respondek. 1840—1843; kasyer.
57. Karśnicki. 1840.
58. Szulc. 1840.
59. Rotkiewicz. 1840.
60. Szymański. 1840.
61. CHOSŁOWSKI J. 1840—1844. bibliotekarz; senior.
62. ANIELEWSKI. 1840—1843. senior.
63. Jerzykowski. 1842.
64. Szuman H. 1842. sekretarz.
65. Wittan N. 1842—1843.
66. TOMICKI Symforyjan. 1842-1845. sekretarz; senior.

67. Paternowski Ludwik. 1842-1845. bibliotekarz; kasyer.
68. Kucner. 1842.
69. Janowski. 1842. kasyer.
70. Żyła. 1842.
71. Kowalewski. 1842.
72. Pruski. 1842-1844.
73. Jackowski. 1842-1843.
74. Dziembowski. 1842-1843.
75. Ceynowa. 1842.
76. Gromadziński M. 1842-1843
77. Smółka. 1842-1843. ✓
78. Wrzesiński. 1842.
79. Robowski. 1842.
80. Tafelski Ludwik. 1842-1845. bibliotekarz; kasyer.
81. Lewandowski. 1842-1843.
82. Joś. 1842.
83. Nitzko. 1842-1843.
84. Raubał 1842.
85. Bojanowski. 1842.
86. Wróblewski. 1842-1844.
87. Krzyżanowski. 1842.
88. Grabowski. 1842-1844. kasyer.
89. Stachowski. 1842-1843.
90. Kamrowski. 1842-1843.
91. Czarnowski. 1842-1843.
92. Wierzbiński. 1842-1843.
93. Wawrowski. 1842-1843.
94. Prejs. 1842-1843.
95. Łukaszewicz. 1842-1843.
96. Loebel. 1842-1844.
97. Messerberger. 1842.
98. Amende. 1842-1844.
99. Pomierski. 1842-1843.
100. Kozłowski. 1842-1843.
101. Wolski. 1842-1843.
102. Perkacz. 1842-1845.
103. Schaffranek. 1842-1843.
104. Friedrich Hugo. 1843-1845.
105. Antoniewicz Franciszek. 1843-1845.
106. Kmita. 1843.
107. Walewski Jan. 1843.
108. Mycielski Michał. 1843.
109. Jakowicki Ludwik. 1843-1845. sekretarz.

110. USTYMOWICZ Józef. 1843-1846. sekretarz, senior.
111. Fricke August 1843-1845.
112. Raszewski. 1843.
113. Klessel. 1843.
114. Pawłowski. 1843.
115. Nieszkowski Edmund. 1843.
116. Bredkrajcz Norbert. 1843.
117. Wachtel Ludwik. 1843.
118. Wężyk Mikołaj. 1843-1844.
119. Łukaszewski Xawery. 1843-1844.
120. Klajner Antoni. 1843-1846. kasyer, bibliotekarz.
121. Lemański Kaźmirz. 1843-1845.
122. Dzierzawski Albin. 1843-1845.
123. Przyborowski Józef. 1843-1847.
124. Krzesiński Hieronim. 1843-1847.
125. Tafelski Konstanty. 1843-1845.
126. Palewski Józef 1843-1845.
127. Pigłosiewicz. 1843-1845.
128. Dydyński Wiktor. 1843-1845.
129. Pluciński. 1843-1844.
130. Kalus. 1843-1844.
131. Siemiński Jacek. 1844.
132. BERWINSKI Teofil. 1844-1849. senior.
133. Wegner Leon. 1844-1848. sekretarz.
134. Brojerski Wincenty. 1844-1845.
135. CYWINSKI Anastazy. 1844-1849.
136. Wróblewski. 1844.
137. Niklewski. 1844.
138. Rymarkiewicz Antoni. 1844-1846. bibliotekarz.
139. Gruszczyński Nikazy. 1844-1847.
140. Wize Feliks. 1844-1845.
141. Estkowski Ewaryst. 1844-1846.
142. Zaborowski Julian. 1844-1845.
143. Świdorski Antoni. 1844-1847. kasyer, bibliotekarz.
144. Meszyński Faustyn. 1844-1846.
145. Wolff Venantius. 1844-1846.
146. Musolff Leon. 1844-1847.
147. Rybiński Nestor. 1844-1846.
148. GORNY Stanisław. 1844-1847. senior.
149. Taczanowski Władysław. 1844-1845.
150. Galon Konstanty. 1844-1846.
151. Zóchowski Walenty. 1844 1845.
152. Węclewski Stanisław. 1844-1845.

153. Wilkoński Wincenty. 1844-1845.
154. Rostkowski Stanisław, 1844-1846.
155. Jahns Wilhelm. 1844-1847.
156. Pozor. 1844-1846.
157. Łukowski Antoni. 1844-1848. (?)
158. Kapliński Leon. 1845-1846.
159. Węclewski Zygmunt. 1845-1847. sekretarz.
160. Jakowicki Teodor. 1845-1851. kasyer.
161. Stojanowski Aleksander. 1845-1846.
162. Mania Józef. 1845-1846.
163. Kmita Teofil. 1845-1847.
164. ULKOWSKI Marcei. 1845-1848. prezes.
165. Bogdański Cezar. 1845.
166. Steinkopf Paweł. 1845-1847.
167. Wabner Jan. 1845.
168. Andrzejewski Józef. 1845-1846.
169. Badurski Mikołaj. 1845-1847.
170. Dekowski Jakób. 1845.
171. Wolfram Jan. 1845-1846.
172. Łyskowski Ignacy. 1845-1846.
173. Trelewski Apolinary. 1845-1847.
174. Sobeski Wiktor. 1845-1847.
175. Hebanowski Józef. 1845-1846.
176. Jeszka Jan. 1845-1848. sekretarz.
177. Miaczyński. 1845.
178. Kotliński. 1845-1855. (?)
179. Bartke Józef. 1845-1847.
180. Bolik Edward. 1845-1846.
181. Alker Franciszek 1845-1847.
182. Byczyński 1845.
183. Dembiński Leonard. 1845-1846.
184. Oderski Antoni. 1845-1846.
185. Lellek Jan. 1845-1847.
186. Lonczig Nepomuk. 1845-1847.
187. Pospiech Bernhard. 1845.
188. Stasch Daniel. 1846-1847.
189. Zawadzki Antoni. 1845-1848. bibliotek.
190. Uhérek Robert. 1845-1847.
191. Schmaus Emil. 1845-1847.
192. Lorkowski Andrzej. 1846-1847.
193. Wisiolowski. 1846.
194. Święcicki Tadeusz. 1846-1848.
195. Grudzielski Kaźmirz. 1846-1847.

196. Gnielka Ivan. 1846.
197. Załuskowski Jan. 1846-1848.
198. Rychłowski Walery. 1846-1847.
199. Mieszkowski. 1846.
200. Studniarski Maximilian. 1846-1850.
201. Gładysz Antoni. 1846-1848.
202. Moczyński Michał. 1846-1847.
203. Fabiankowski Artur. 1846-1848. bibliotekarz.
204. Regentke Fryderyk. 1846-1849.
205. Talaczyński Konstanty. 1846-1847.
206. Mroziński Stanisław. 1846-1849.
207. Wilczyński Józef. 1846-1847.
208. Prusimski. 1846.
209. Michalleg Edward. 1846-1849.
210. ŁYSKOWSKI Mieczysław. 1846-1849. prez s.
211. Szotkiewicz Michał. 1846-1849. kasyer.
212. Lubowiecki Józef. 1846-1847.
213. Szuman Kaźmirz. 1846-1848. kasyer.
214. Putiatycki Zygmunt. 1847-1848.
215. Rokossowski Adam. 1847-1848.
216. WAGNER Julian. 1847-1851. sekretarz, prezes.
217. Wrzesiński Antoni. 1847-1849.
218. Broekere Stanisław. 1847-1849.
219. Gliszczyński Zygmunt. 1847-1849. kasyer.
220. KARLIŃSKI Oton. 1847-1852. sekretarz prezes.
221. Harazim Franciszek. 1847-1848.
222. Maron Ferdynand. 1848-1849.
223. Pietruski Karol. 1848-1849.
224. Kraśnicki Ludwik. 1848-1849.
225. Kobylański Franciszek. 1848-1849.
226. Gliszczyński Adam. 1848-1850.
227. Lipski Józef. 1848-1850.
228. Majewski Władysław. 1848-1849.
229. Marten Ferdynand. 1848-1851.
230. Bogusiewicz Józef. 1848-1851.
231. Idzikowski Jan. 1848-1849.
232. Bożek Wincenty. 1848.
233. Kramer Franciszek. 1848-1850.
234. Świdorski Władysław. 1848-1850.
235. Langiewicz Józef. 1848-1850. kasyer.
236. Langiewicz Maryan. 1848-1850. sekretarz.
237. Maroński Stanisław. 1848-1849.
238. Pruszyński Zygmunt. 1848-1849.

239. Gendziorowski Antoni 1848-1849.
240. Frystacki Paweł. 1848-1849
241. Suszczyński Sylwester. 1848-1850.
242. Koszula Antoni. 1849.
243. Poszwiński Józef. 1849-1851.
244. Engestrom Wawrzyniec. 1849-1850. kasyer.
245. SZULC Kaźmirz. 1849-1852. bibliotekarz, prezes.
246. Morgenstern. 1849.
247. Oberfeld R. 1849.
248. Siemieński Wincenty. 1849-1850.
249. Zucht Juliusz. 1849-1850.
250. Wyczyński Stanisław 1849-1851.
251. Mioduszewski Józef. 1849-1851.
252. Parczewski Erazm. 1849-1851.
253. Sikorski Antoni. 1849-1851.
254. Studniarski Antoni. 1849-1851.
255. Szymoński Jan. 1849-1851.
256. Sztamm Antoni. 1850.
257. Berwiński Tomasz. 1850.
258. Maryański Teodor. 1850-1852.
259. Bieszyński. 1850.
260. Jackowski Zygmunt. 1850.
261. Kawczyński Piotr. 1850-1851.
262. Thiel Otto. 1850-1851.
263. Sikorski Teofil. 1850-1851.
264. Kostecki Lew. 1850-1852. sekretarz.
265. Sikora Antoni 1850-1852.
266. Müller Feliks. 1850-1851.
267. Szafarkiewicz 1850.
268. Kobylański. 1850-1851. kasyer.
269. Jordan Franciszek. 1850.
270. Ehrlich Henryk. 1850-1851.
271. Łebński Leopold. 1850-1852.
272. Karliński Emil. 1850-1851.
273. Żakowski Floryan. 1850-1851.
274. SZCZANIECKI Stanisław. 1850-1854. sekretarz biblio-
tekarz, prezes.
275. Rożański Karól. 1850-1852.
276. Prejbisz Józef. 1850-1855.
277. Plebański Józef. 1850-1852. kasyer.
278. Marcinkowski Tomasz. 1850-1851.
279. Groblewski Konstanty 1850-1851.
280. Trelewski Władysław. 1850-1852. sekretarz.

281. Lisewski Józef. 1850-1851.
282. Węclewski Józef. 1850-1851.
283. Szenic Stanisław. 1850-1851.
284. Bzdawke Józef. 1850-1851.
285. Kalkstein Michał. 1851-1852.
286. Chwaliszewski Marcin Tytus. 1851-1852.
287. Siuchniński Kaźmirz. 1851-1852.
288. Schultz Józef. 1851-1852.
289. NEHRING Władysław. 1851-1855. prezes.
290. Czaplicki Leon. 1851-1855. kasyer bibliotekarz.
291. Jerzykowski Józef. 1851-1852.
292. Łowiński Leopold. 1852.
293. Kardoliński Ignacy. 1852-1853.
294. Wysoczyński. 1852.
295. Brutkowski. 1852.
296. Klepaczewski. 1852.
297. Szubert Władysław. 1852.
298. Garlicki Walenty. 1852-1855. sekretarz.
299. Dobrogojski. 1852.
300. Wilkoński Zygmunt. 1852-1853.
301. Perkowski. 1852.
302. Ritter. 1852.
303. Adamski Antoni. 1852-1853.
304. Szulczewski P. 1852-1853.
305. Kowalski J. 1852-1853.
306. Stablewski. 1852.
307. RZEPECKI Ludwik. 1853-1857. prezes.
308. Radoński Leonard. 1853-1854. bibliotekarz.
309. Wierzbicki Max. 1853.
310. Meisner Józef. 1853-1855.
311. Czarliński Emil. 1855.
312. Czarliński Leon. 1855.
313. Unrug Kaźmirz. 1855-1856. kasyer.
314. Plewkiewicz Seweryn. 1855.
315. Zelechowski Jan. 1855-56.
316. Maj Ignacy. 1855.
317. Zgorzalewicz Julian. 1855.
318. Wężyk Bolesław. 1855-1856.
319. Rosiński Bolesław. 1855-1856. sekretarz.
320. Szyperski Leon. 1855-1858. bibliotekarz, wiceprezes *).

*) Od roku 1857 do 1859 obierano także wiceprezesów.

321. Zimmermann Ludwik. 1855.
322. Rokosowski Antoni 1855.
323. Antoniewicz Michał. 1855-1856. bibliotekarz.
324. Piórek Paweł. 1855.
325. Strzelecki Bolesław. 1855.
326. Zarzecki Karól. 1855.
327. Kiedrowski Edmund. 1855.
328. Thiel Ludwik. 1855.
329. Thiel Kaźmirz. 1855.
330. Kolanowski Władysław. 1855.
331. Pernaczyński Melchior. 1855-1856. sekretarz, wiceprezes.
332. Jagielski Wiktor. 1855-1856. kasyer.
333. Jezierski Józef. 1855-1856. kasyer, wiceprezes.
334. Paten Konstanty. 1855-1856.
335. Winklewski Alexander. 1855-1857.
336. Popławski Walenty. 1855-1856. bibliotekarz.
337. Szperliński Bolesław. 1855-1856.
338. Krzyżanowski Włodzisław. 1855-1856.
339. WARMIŃSKI Oton. 1855-1857. sekretarz, prezes.
340. Szrajber Franciszek. 1855-1856.
341. Maryański Nikodem. 1856-1857. kasyer, bibliotek.
342. Kubicki Konrad. 1856.
343. Klaus Felix. 1856-1858. kasyer.
344. BUKOWIECKI Julius. 1856-1860. prezes, wiceprezes.
345. Brandowski Alfred. 1856-1857. sekretarz.
346. RAKOWSKI Teodor. 1856-1858. wiceprezes, prezes.
347. Szczaniecki Konstanty. 1856-1857. bibliotekarz.
348. Kurzawski Karól. 1856-1857.
349. Sikora Franciszek. 1856-1857.
350. Romanowski Nepomucen. 1856-1858.
351. Tandecki Ignacy. 1856-1859. kasyer.
352. Wichliński Zygmunt. 1856-1858.
353. Włoszkiewicz Antoni. 1856-1858. bibliotekarz.
354. Tajstrzyk Augustyn. 1856-1864.
355. Kamiński. 1856-1858.
356. Kompf Edmund. 1856-1858. sekretarz.
357. Kegel Wincenty. 1856-1857.
358. Tichy Karól. 1856-1859.
359. Stenzell Jan. 1857.
360. Zakryś Jan. 1857.
361. Moritz Franciszek. 1857-1858.
362. Riemel Walenty. 1857-1858.
363. Secki Piotr. 1857-1859. sekretarz, wiceprezes.

364. Wrzodek Kaspar. 1857.
365. Kompf Stanisław. 1857-1859.
365. Tyrankiewicz Melchior. 1857-1859.
367. Rozdrażewski Władysław. 1857-1858.
368. LASKOWSKI Piotr. 1857-1859. wiceprezes, prezes.
369. Sezaniecki Michał. 1857-1859. bibliotekarz.
370. Kucner Antoni. 1857-1859.
371. Mizerski Anastazy. 1857-1859.
372. Rakowicz Franciszek. 1857-1859.
373. Śmiśniewicz Władysław. 1857-1860. bibliotekarz.
374. Trętowski Hieronim, 1857-1859.
375. Niedzielewski Franciszek. 1857-1860. sekretarz.
376. Kwadyński Władysław. 1857-1858.
377. Potocki Witold. 1858-1859.
378. Szmyt Lucyan. 1858-1860.
379. Karczewski Wiktor. 1858-1860.
380. Zawada Marcin. 1858-1859.
381. Bontzek Norbert. 1858-1860.
382. Krahł. 1858.
383. Thiel Stefan. 1858-1859.
384. Zienkowski Władysław. 1858-1859.
385. Szczaniecki Kaźmirz. 1858-1859.
386. PAWLICKI Stefan. 1858-1862. sekretarz, prezes.
387. Stanowski Zygmunt. 1858-1860.
388. Byczyński Edmund. 1858-1859.
389. Tabęcki Michał. 1858-1859.
390. Tchorzewski Ignacy. 1858-1859.
391. Bendowski Julian. 1858-1860.
392. ŁEBIŃSKI Władysław. 1858-1862. kasyer, prezes.
393. Siemieński Leon. 1858-1859.
394. Żabieki Józef. 1858-1859.
395. Nawrocki Feliks Franciszek Wal. 1858-1862.
396. Dydyński Teodor. 1858-1859.
397. Brudzewski Edward. 1859.
398. Ostrowski Robert. 1859.
399. Głogowski Franciszek. 1859.
400. Pilawski Alfons. 1859.
401. Gustowski Walenty. 1859-1863. bibliotekarz, kasyer.
402. Hadasz Karól. 1859-1860.
403. Robiński Seweryn. 1859-1860.
404. Paszotta Bartłomiej. 1859-1862. sekretarz.
405. Müntzberg Józef. 1859-1860.
406. Asnyk Adam. 1859-1860.

407. Markiewicz Stanisław. 1860.
408. Biberstein Ludwik. 1860-1862.
409. Czarliński Eugeni, 1860-1861.
410. Jerzykiewicz Bolesław. 1860-1863
411. Chotomski Bolesław. 1860-1861.
412. Żelewski Antoni. 1860-1861.
413. Ziiolecki Bernard. 1860-1862.
414. Czarnecki Emil. 1860-1861.
415. Pikarski Antoni. 1860-1863.
416. Kucharski Nikodem. 1860-1863. kasyer.
417. Krasnosielski Teofil. 1861-1862.
418. Załuski Konstanty. 1861-1862.
419. Trawiński Franciszek. 1861-1864.
420. Tabulski August. 1861-1864.
421. Zeiske Piotr. 1861-1862.
422. MIZERSKI Ludwik. 1861-1863. prezes.
423. Mieczkowski Stanisław. 1861-1863. bibliotekarz.
424. Bronikowski Stanisław. 1861-1863. bibliotekarz.
425. Chrzanowski Michał. 1861-1863.
426. Milewski Celestyn Hektor. 1861-1863. kasyer
427. Golski Stanisław. 1861-1864.
428. Plewiński Ignacy. 1861-1862.
429. Morawski Zbigniew. 1861-1864.
430. Liske Ksawery. 1861-1863.
431. Niemcezewski Józef. 1861-1864. sekretarz.
432. Neustuppe Wacław. 1861-1862.
433. Pagowski Artakserkses. 1861-1862.
434. Zuckertort Jan Herman. 1861-1862.
435. Gensz Juliusz. 1862.
436. Daszkiewicz Bolesław. 1862-1865. bibliotekarz
437. Heftler Jakób. 1862.
438. Dobrzycki Henryk. 1862.
439. Deskur Józef. 1862.
440. Krzymuski Stanisław. 1862.
441. Chiżyński Antoni. 1862-1866. sekretarz.
442. Wygocki Jan. 1862-1863.
443. Gosk Ignacy. 1862-1863.
444. Kotowski Leon. 1862-1863.
445. Szulc Józef. 1862-1865. kasyer.
446. Enn Ignacy. 1862-1864.
447. Zimmerman Kaźmirz. 1862-1863.
448. Ostrowicz Aleksander. 1862-1864.
449. Tyl Gustaw. 1862-1863.

450. Rybicki Felicyan. 1862-1863.
451. RUCZYŃSKI Jakób. 1862-1866. sekretarz, bibliotekarz. prezes.
452. ZIMMERMANN Jan. 1862-1867. prezes.
453. Morawski Stefan. 1862-1863.
454. Mieczkowski August. 1862-1864.
455. Ruciński Kalixt. 1862-1864.
456. Kucharski Zygmunt. 1862-1863.
457. Rzepnikowski Teofil. 1862-1863.
458. Dylewski Antoni. 1862-1863.
459. Gulski Bruno. 1862-1863.
460. Zieliński Michał. 1862-1863.
461. Świtlik Józef. 1862-1863.
462. Krzymuski Wincenty. 1862-1863.
463. Sułkowski Antoni. 1862-1864.
464. Dręwski Bronisław. 1862-1863.
465. Śniegocki Michał. 1863.
466. SZYMAŃSKI Roman. 1863. prezes.
467. Damroth Konstanty. 1863-1866.
468. Rembowski Witold. 1863-1864.
469. Falk-Fabjan Teodor. 1863-1864.
470. Belina Michał. 1863-1865.
471. Pawłowski Józef. 1863-1864.
472. Celichowski Zygmunt. 1863-1864.
473. Warnka Stanisław. 1863-1864.
474. Matuszewski Józef. 1863-1864.
475. Krenz Maksymilian. 1864-1866. bibliotekarz.
476. Kirsztrot Józef. 1864.
477. Borna Andrzej. 1864-1865.
478. ZENKTELER Wincenty. 1864-1869. prezes.
479. Negowski Telesfor. 1864-1868.
480. Miedzychodzki Ludwik. 1864-1867.
481. Wieczorek Roman. 1874-1868. sekretarz.
482. Szulcz Telesfor. 1864-1865.
483. Wiśniewski Walenty. 1864.
484. Urbanowski Floryan. 1864.
485. ZIELEWICZ Ignacy. 1864-1866. prezes.
486. Szczypiński Kaźmirz. 1864-1865.
487. Henrychowski Ignacy. 1864-1867.
488. Donimirski Antoni. 1864-1866. kasyer.
489. Laskowski Stanisław. 1864-1866.
490. Mieczkowski Leon. 1864-1867. kasyer, sekretarz.
491. Szmyt August. 1864-1867. kasyer.

492. Leski Celestyn. 1864-1865.
493. Kołaczek Jan. 1864-1865.
494. Sieniawski Karól. 1864-1866.
495. Zaremba Wacław. 1865-1867.
496. Wężyk Felix. 1865-1867.
497. Rutkowski Mikołaj. 1865-1867.
498. Tomaszewski Antoni. 1865-1871.
499. Żaczek Jan. 1865-1867.
500. Gąsiorowski Maciej. 1865-1867. sekretarz.
501. Szostakowski Jakób. 1865-1867.
502. Kaszliński Frańciszek. 1865-1867.
503. Kasprowiez Stanisław. 1865-1867.
504. CYBICHOWSKI Bronisław. 1865-1870. prezes.
505. Krysiwicz Frańciszek. 1865-1867.
506. Taczanowski Witold. 1865-1867.
507. Jankowiak Józef. 1865-1870. sekretarz.
508. Koehler Klemens. 1865-1866.
509. Studziński Jan. 1865-1866.
510. Sobeski Albin. 1865-1867.
511. Foerster Ryszard. 1865-1866.
512. Gałęzowski Bronisław. 1866-1867. kasyer.
513. Jarochoński Wojciech. 1866.
514. Batkowski Antoni. 1866-1867.
515. Jungfer Teodor. 1866-1867.
516. Haławski Ludwik. 1866-1868. sekretarz.
517. Staniewski Stanisław. 1866-1867. bibliotekarz.
518. Fleischer Karól. 1866-1868.
519. Lindner Tadeusz Karól. 1866-1870. kasyer.
520. Słupecki Szymon. 1866-1869.
521. Müller Stanisław. 1866-1868. sekretarz.
522. Jewasiński Nikodem. 1866-1867.
523. Sióda Antoni. 1866-1868.
524. Kołodziejewski Edward. 1866-1869.
525. ŚWITALSKI Maciej. 1866-1870. prezes.
526. Hejnowski Herman. 1867-1868.
527. Sucharski Józef. 1867-1870. sekretarz.
528. Polomski Jan. 1867-1868.
529. Skórzewski Roman. 1867.
530. Suszczyński Władysław. 1867.
531. Spychałowiez Sylwester. 1867-1870.
532. Horowitz Jozua Jan. 1867.
533. Karwowski Stanisław. 1867-1868.
534. Biskupski Leon. 1867-1870.

535. Krenz Władysław. 1867-1869.
536. Drygas Antoni. 1867-1869.
537. Sobeski Edmund. 1867-1869.
538. Chosłowski Władysław. 1867-1868.
539. ŁABUJEWSKI Jan. 1867-1871. sekretarz, prezes.
540. Ziemiński Julian. 1867-1870.
541. Frankowski Walenty. 1867-1869.
542. Stanke Zygmunt. 1868-1870.
543. Kalina Antoni. 1868-1869.
544. Wicherkiewicz Władysław. 1868-1869.
545. Szyrmer Roman. 1868-1871.
546. Schretter August. 1868-1869.
547. Ziółkowski Maksymilian. 1868-1869.
548. Jerzykowski Stanisław. 1868-1869.
549. Zuchowski Antoni. 1868-1870.
550. Glinkiewicz Józef. 1868-1869.
551. Chosłowski Henryk. 1868-1869.
552. Gałęzowski Mieczysław. 1868-1871. sekretarz.
553. Block Teodor. 1868-1873.
554. Głabisz Józef. 1868-1869.
555. Łopiński Roman. 1868-1870. sekretarz.
556. Dreżewski Bronisław. 1868-1869.
557. Voss Ludwik. 1868-1870.
558. Enger Wiktor. 1868-1869.
559. Karwowski Jan. 1868-1869.
560. Woliński Tadeusz. 1868-1869.
561. Szejstecki Ignacy. 1868-1870.
562. Gryglewicz Stanisław. 1868-1874. bibliot., kasyer.
563. Szenic Jan. 1868-1871. kasyer.
564. Czarnowski Ksawery. 1868-1870.
565. KRASNOSIELSKI Stanisław. 1868-1872. prezes.
566. Błociszewski Julian. 1868-1870.
567. Glinkiewicz Józef. 1868-1869.
568. Braun Antoni. 1869-1870.
569. Enn Władysław. 1869.
570. Garsztka Józef. 1869-1870.
571. Kutzner Bronisław. 1869-1871.
572. Szurmiński Michał. 1869-1870.
573. Callier Oskar. 1869-1872.
574. CHLEBOWSKI Antoni. 1869-1873. prezes.
575. Chudziński Antoni. 1869-1874.
576. Cichowicz Bolesław. 1869-1871.
577. Drażdżyński Stanisław. 1869-1874.

578. Fligier Korneli. 1869-1873. bibliotekarz.
579. MILEWSKI Ludwik. 1869-1871. prezes.
580. Seyda Wincenty. 1869-1871.
581. Szczukowski Marcin. 1869-1872.
582. Grąbczewski Bolesław. 1869-1870.
583. Maj Roman. 1869-1870.
584. Sadowski Mieczysław. 1870.
585. Narzyski Feliks. 1870.
586. POTOCKI Artur. 1870-1872. sekretarz, prezes.
587. Ćwikliński Ludwik. 1870-1871.
588. Seredyński Stanisław. 1870-1874
589. Bardzki Władysław. 1870.
590. Kryn Mikołaj. 1870.
591. Ciesielski Teofil. 1870-1871.
592. Świtalski Marcin. 1870-1873. bibliotekarz.
593. Bielawski Józef. 1870-1871.
594. Szreder Kaźmirz. 1870-1875.
595. Jerzykowski Zygmunt. 1870-1873.
596. Römer Kaźmirz. 1870-1873.
597. Machnikowski Ignacy. 1870-1872.
598. Jasiński Wojciech. 1870-1875.
599. Mikołajczak Antoni. 1870-1872.
600. Dykier Maciej. 1870-1875. sekretarz.
601. Semerau Władysław. 1870-1871.
602. Rochon Mikołaj. 1870-1873.
603. Czarnowski Leonard. 1870-1873.
604. Wlazłowski Jan. 1870-1873.
605. Iwaszkiewicz Jan. 1871-1875.
606. Michałowski Leon. 1871-1875.
607. Bidermann Józef. 1871.
608. Herstowski Feliks. 1871-1874.
609. Sypniewski Wacław. 1871-1873.
610. Goździewski Stanisław. 1871-1873.
611. Poradzewski Bolesław. 1871-1875.
612. STAN Władysław. 1871-1873. prezes.
613. Śmietana Józef. 1871-1875. bibliotekarz.
614. Kryzan Antoni. 1871-1872.
615. LORKIEWICZ Antoni. 1871-1874. prezes.
616. Mądzejewski Stanisław. 1871-1872.
617. SIKORSKI Bolesław. 1871-1875. prezes.
618. Szuman Leon. 1871-1876. kasyer, bibliotekarz.
619. Gastfreund Izak. 1871.
620. Lange Juliusz. 1871-1874.

621. Leporowski Paweł. 1871-1872.
622. Wolszlegier Julian. 1871-1873.
623. Dehmel Bolesław. 1871-1872.
624. HULEWICZ Michał. 1871-1873. prezes.
625. Pokrzywnicki Maksymilian. 1871-1873. sekretarz.
626. DANYŚZ Antoni. 1872-1875. sekretarz, prezes.
627. Kasprzycki Antoni. 1872-1874.
628. Mazurkiewicz Marcin. 1872-1874.
629. Jaraczewski Wiktor. 1872.
630. Sarnecki Bolesław. 1872-1875.
631. Gramlewicz Stefan. 1872-1875.
632. Czypicki Czesław. 1872-1875.
633. MEISSNER Roman. 1872-1876. prezes.
634. Pluciński Stanisław. 1872-1873.
635. Opieliński Ignacy. 1872-1876.
636. Sołecki Michał. 1872-1873.
637. Sawiński Józef. 1872-1875.
638. Bederski Antoni. 1872-1876.
639. Sikorski Władysław. 1872-1874.
640. Wyczyński Wacław. 1873-1875. kasyer.
641. Gadebusch Ksawery. 1873-1875.
642. Kamiński Czesław. 1873-1874.
643. Wajda Józef. 1873.
644. Frydrychowicz Zenon. 1873-1875.
645. Grossmann Stanisław. 1873-1874. sekretarz.
646. Chmielewski Alfons. 1873.
647. IŁOWIECKI Józef. 1873-1877. prezes.
648. Kutzner Kaźmirz. 1873-1876. sekretarz.
649. Hejmanowski Bolesław. 1873-1874.
650. Preyss Bolesław. 1873-1874.
651. Sydow Józef. 1873-1874.
652. Tempski Aleksander. 1873-1874.
653. Błociszewski Stanisław. 1873-1874.
654. Borzyszkowski Walery. 1873-1874.
655. Iwicki Jan. 1873-1874.
656. Jagodziński Jan. 1873-1875. bibliotekarz.
657. Kłossowski Ignacy. 1873-1876.
658. Krąkowski Władysław. 1873-1874.
659. Laurentowski Wojciech. 1873-1877.
660. Szafranski Wiktor. 1873-1874.
661. Skorkowski Feliks. 1873-1874.
662. Święciecki Heliodor. 1873-1877.
663. Karasiewicz Władysław. 1873-1875.

664. Mycielski Józef. 1873-1874.
665. Mycielski Ludwik. 1873-1875.
666. Kozłowski Franciszek. 1873-1874.
667. Nasiorowski Witold. 1873-1874.
668. Thierling Franciszek. 1873-1879.
669. Starkowski Edward. 1874-1875.
670. Górski Franciszek. 1874.
671. Motty Władysław. 1874-1875.
672. Polewski Stanisław. 1874-1877. bibliotekarz.
673. Kamiński Franciszek. 1874-1877.
674. Knast Antoni. 1874-1876.
675. Łaszewski Stanisław. 1874-1875.
676. Likowski Wojciech. 1874-1877. bibliotekarz, sekretarz.
677. Ożegowski Andrzej. 1874-1875.
678. Paszkiet Szymon. 1874-1875.
679. Świdorski Leon. 1874-1877. kasyer.
680. Donat Franciszek. 1874-1875.
681. Potrykowski Zygmunt. 1874-1877.
682. Brodowski Zbigniew. 1874-1875.
683. POPLAWSKI Józef. 1875-1877. kasyer, sekret., prezes.
684. Fajer Ignacy. 1875-1876.
685. Drwęski Waleryan. 1875-1878.
686. Jezierski Julian. 1875-1877.
687. Karpiński Antoni. 1875-1876.
688. Głębocki Józef. 1875-1879.
689. Karczewski Seweryn. 1875-1877.
690. Frydrychowicz Romuald. 1875-1876.
691. Wiśniewski Rudolf. 1875-1876.
692. Bartecki Wojciech. 1875-1877.
693. Poklatski Władysław. 1875-1876.
694. Psarski Witold. 1875-1876.
695. Rejewski Kazimirz. 1875-1877.
696. Richthofen Bolesław. 1875-1878.
697. Speichert Wacław. 1875-1877.
698. Wittchen August. 1875-1876.
699. Woliński Adam. 1875-1878.
700. Gładysz Piotr. 1875-1876.
701. Karabas Anastazy. 1875-1877.
702. Kurnatowski Kazimirz. 1875-1876.
703. Lewandowski Franciszek. 1876-1878. bibliotek., kasyer.
704. Drożyński Antoni. 1876-1878.
705. ERZEPKI Bolesław. 1875-1879. prezes.
706. Łęgowski Józef. 1876-1878.

707. Zieliński Julian. 1876-1878.
708. Rymarkiewicz Jan. 1876-1877.
709. Rychlicki Stanisław. 1876-1878.
710. Kuszyński Wacław. 1876-1878.
711. Kittel Mieczysław. 1876-1877.
712. Dembiński Teodor. 1876-1879. kasyer.
713. SYPNIEWSKI Włodzimierz. 1876-1879. sekr. prez.
714. Kosiński Julian. 1876-1877.
715. Kutzner Feliks. 1876-1877.
716. Jaraczewski Franciszek. 1876-1878.
717. Meissner Stanisław. 1876-1879. sekretarz.
718. Kantecki Maksymilian. 1876-1879. bibliotekarz.
719. Dziembowski Zygmunt. 1876-1877.
720. Badura Jan. 1876-1877.
721. Wolszlegier Bolesław. 1876-1877.
722. Hozakowski Mieczysław. 1876-1878.
723. Jankowski Teodor. 1877.
724. Kwieciński Jan. 1877-1879.
725. Nowacki Antoni. 1877-1878.
726. Büchs Rafał. 1877.
727. Jaworski Onufry. 1877-1881. bibliotekarz.
728. KRZYŻAŃSKI Albin. 1877-1880. sekretarz. prezes.
729. Leciejewski Jan. 1877-1880. bibliotekarz.
730. Szware Michał. 1877-1880.
731. Zynka Hieronim. 1877-1879.
732. Nowacki Walenty. 1877-1879.
733. Daszkiewicz Bronisław. 1877-1878. kasyer.
734. Sypniewski Stanisław. 1877-1878.
735. Laskowski Tadeusz. 1877-1882.
736. Krzesiński Stefan. 1877-1878.
737. Panieński Józef. 1877-1878.
738. Zielewski Władysław. 1877-1879.
739. Neugebauer Edward. 1877-1878.
740. Galon Stanisław. 1877-1879.
741. Radziszewski Stanisław. 1877-1878.
742. Leśnik Tadeusz. 1877-1879.
743. Biernacki Zbigniew. 1877-1878.
744. Kinowski Seweryn. 1877-1881.
745. Kaczmarek Władysław. 1878-1879.
746. Dobek Józef. 1878-1879.
747. Alkiewicz Stanisław. 1878-1882.
748. Kinowski Antoni. 1878-1881.
749. Trampeczyński Wojciech. 1878-1880. kasyer.

750. Kurzetkowski Bolesław. 1878-1879.
751. Truszczyński Józef. 1878-1879.
752. Graeve Ludwik. 1878-1879.
753. Hager Maksymilian. 1878-1879.
754. DEMBIŃSKI Bronisław. 1878-1882. sekretarz, prezes.
755. Paliszewski Leopold. 1878-1879.
756. Szafranek Jan. 1878-1880.
757. BOBOWSKI Mikołaj. 1878-1883. bibliotekarz, prezes.
758. Solecki Stanisław. 1878-1880. sekretarz.
759. Weinert Jan. 1878-1879.
760. Zbelicki Bonifacy. 1878-1879.
761. Karwat Maryan. 1878-1879,
762. Kuroch Jan. 1878-1881.
763. Szafranski Ludwik. 1879-1882.
764. Panecki Władysław. 1879-1881. kasyer.
765. Jurek Józef. 1879-1880.
766. WEBER Józef. 1879-1883. sekretarz, prezes.
767. Pałeczki Józef. 1879.
768. Dziubek Jan. 1879-1881.
769. Perliński Jan. 1879-1880.
770. Kociński Sylwester. 1879-1880.
771. Stefański Kaźmirz. 1879-1882. bibliotekarz.
772. Makowski Aleksander. 1879-1880.
773. Berendt Franciszek. 1879-1881.
774. Wiśniewski Zbigniew. 1879-1880.
775. Biernacki Stanisław. 1879-1880.
776. Glebocki Wincenty. 1879-1882.
777. Matecki Leon. 1879-1883.
778. Kroll Franciszek. 1879-1880.
779. Grabowski Antoni. 1879-1880.
780. Zwickert Jan. 1879-1882.
781. Chrzanowski Alfons. 1879-1880.
782. Manthey Anastazy. 1879-1882.
783. Grodzicki Wojciech. 1879-1882.
784. Bronikowski Kaźmirz. 1879-1882.
785. Januszewski Stanisław. 1879-1881.
786. STAWICKI Kaźmirz. 1880-1884. bibliot., prezes.
787. Seyda Antoni. 1880-1882.
788. Seyda Władysław. 1880-1883.
789. Gregor Józef. 1880-1881.
790. Lipski Wojciech. 1880-1881.
791. Rostek Józef. 1880-1883.
792. Mierzejewski Felicyan. 1880-1883.

793. Kalkstein Aleksander. 1880.
794. Bielewicz Maryan. 1880.
795. Kapelski Józef. 1880-1881.
796. JANICKI Julian. 1880-1884. bibliot., sekretarz., prezes.
797. Loss Wiktor. 1880-1885.
798. Drobnik Tomasz. 1880-1881.
799. Dziembowski Kaźmirz. 1880-1882.
800. Chelmicki Józef. 1880-1881.
801. Kniat Józef. 1880-1882. kasyer.
802. Miłkowski Zygmunt. 1880-1883. kasyer.
803. ŁUKOWICZ Mieczysław. 1880-1884. sekretarz, prezes.
804. Antoniewicz Jan. 1880-1881.
805. Ustymowicz Stanisław. 1881-1882.
806. Staniszewski Andrzej 1881.
807. Michałowicz Jan Nepomucen 1881-1884. bibliotek.
808. Rowecki Jan. 1881-1887. bibliotekarz.
809. Burzyński Waleryan. 1881-1883. kasyer.
810. Dziembowski Zbigniew. 1881-1883.
811. Ossowski Henryk. 1881-1883. bibliotekarz, kasyer.
812. Kasyna Leon 1881-1884.
813. NOWICKI Hipolit. 1881-1885. kasyer, sekret. prezes.
814. Łubieński Tadeusz. 1881-1883.
815. Moszczeński Antoni. 1881-1882.
816. Krysiwicz Bolesław. 1881-1882.
817. Ulatowski Józef. 1881-1882.
818. Buszczyński Bolesław. 1881-1883.
819. Wilczewski Leon. 1881-1882.
820. Margolies Samuel. 1881-1882.
821. RAKOWSKI Jan. 1882-1885. sekretarz, prezes.
822. Kuczborski Stanisław. 1882.
823. Rzepecki Jan. 1882.
824. Łaszewski Stefan. 1882-1883. bibliotekarz.
- *825. KASINOWSKI Bronisław. 1882-1886. bibliot. prezes.
826. Cichocki Jan. 1882-1884.
827. Karabasz Władysław. 1882.
828. Chelstowski Aleksander. 1882.
829. Raabe Teodor. 1882-1883.
830. Lehman Władysław. 1882-1883.
- *831. Szuman Stanisław. 1882-1886. kasyer, sekretarz.
832. Fryza Feliks. 1882-1886. bibliotekarz.
833. Bembenek Łukasz. 1882-1883.
834. Litewski Michał. 1882-1883.
835. Karasiewicz Kaźmirz. 1882-1885.

836. Oświecimski Jan. 1883.
837. Jasiński Augustyn. 1883-1885.
838. Dobbek Feliks. 1883-1884.
839. Wójtowski Maryan. 1883-1886.
840. Piwoński Stanisław. 1883-1885.
841. Klatecki Ignacy. 1883-1886.
842. Szenic Władysław. 1883.
843. Raabe Jan. 1883-1884
844. Dekowski Mieczysław. 1883-1885. kasyer.
845. Niemojowski Wacław. 1884.
846. Tempski Ignacy. 1884.
847. Graczyński Stefan. 1884-1886.
848. Gierszewski ~~Ignacy~~. 1884-1886. *Józef.*
849. Lendzion Wincenty. 1884-1885. kasyer.
850. Litewski Franciszek. 1884-1885.
851. Prabucki Józef. 1884-1885.
- *852. Niestrój Roman. 1884-1886.
853. Kasprowicz Jan. 1884-1886.
854. Wojciechowski Stanisław 1884-1885.
855. Rudzki Józef. 1884-1886. sekretarz.
856. Rojewski Kazimirz. 1884-1885.
857. Kiszewski Władysław. 1884-1886. sekretarz.
- *858. Szeptycki Aleksander. 1884-1886.
859. Sychowski Paweł. 1884-1885.
860. Szeptycki Roman. 1884-1885.
861. Matuszewski Czesław. 1884-1886.
- *862. Rokossowski Stefan. 1884.
863. Duliński Stefan. 1884-1886. kasyer.
864. Rychlewicz Jan. 1884-1885.
865. Jaruntowski Artur. 1884-1885.
866. Filipowicz Bohdan. 1884-1886.
867. Nowak Franciszek. 1884-1885.
868. Echaust Jan. 1884-1885.
869. Honesti Hipolit. 1884-1885.
870. Kowalski Jan. 1884-1886.
871. Perro Bolesław. 1885-1886.
872. Grabski Witold. 1885-1886.
873. Przewoski Jan. 1885.
874. Grochowski Zygmunt. 1885.
875. Urbański Władysław. 1885.
876. Maliski Karól. 1885.
877. Bartkowski Juliusz. 1885.
- *878. Szafarkiewicz Walenty. 1885-1886. kasyer.

- *879. MARTEN Wacław. 1885-1886. prezes.
*880. Langiewicz Marcei. 1885-1886.
*881. Langiewicz Jan. 1885-1886.
*882. Sempołowski Leon. 1885-1886.
*883. Rowiński Kaźmirz. 1885-1886.
884. Dobrowolski Zygmunt. 1885.
885. Sokołowski Stanisław. 1885.
886. Styło Zygmunt. 1885.
887. Kowalski Antoni. 1885.
*888. Łazarewicz Tadeusz. 1885-1886.
889. Schultz Stanisław. 1885-1886.
890. Osten Łucyan. 1885-1886.
*891. Starczewski Hieronim. 1885-1886. sekretarz.
*892. Palmowski Józef. 1885-1886.
*893. Piotrowski Seweryn. 1885-1886.
894. Chiżyński Bolesław. 1885-1886.
*895. Rychłowski Józef. 1886.
*896. Kucharkowski Stefan. 1886.
*897. Maćkiewicz Ignacy. 1886.
*898. Urbanowicz Ludwik. 1886.
*899. Studniarski Stefan. 1886.
*900. Kremer Karól. 1886.
*901. Elżanowski Stanisław. 1886.
*902. Stęślicki Jan. Nep. 1886.
*903. Wąsowicz Wincenty. 1886.
*904. Smorawski Józef. 1886.
*905. Bogdański Kaźmirz. 1886.
*906. Ciżmowski Frańciszek. 1886.
*907. Handrik Matej. 1886.

E * 492520

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

5150 S

001-005150-00-0